

Europäische Union. Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung: Investition in Ihre
Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Ziel 3 | Cíl 3

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

Studie

"Možnosti, příležitosti a bariéry přeshraničního transferu technologií"

Zpracovala:

Ute Kedzierski

ZTS Zentrum für Technologiestrukturentwicklung

Region Riesa-Großenhain GmbH

Zadavatel: **Wirtschaftsförderung Erzgebirge GmbH**
Adam-Ries-Straße 16
09456 Annaberg-Buchholz
www.wfe.eu

Zpracovatel: **ZTS Zentrum für Technologiestrukturentwicklung
Region Riesa-Großenhain GmbH**
Industriestraße A11
01612 Glaubitz
www.zts.de

Kontaktní osoba: **ZTS Zentrum für Technologiestrukturentwicklung
Region Riesa-Großenhain GmbH**

Ute Kedzierski
Telefon: 035265 / 51 202
E-mail: kedzierski@zts.de

Glaubitz, 24. ledna 2014

Dílo je součástí projektu Propojení VaV pro MSP v sasko-českém příhraničí, financovaného z programu Cíl 3 / Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007 – 2013 mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou.

Obsah

0. Souhrn	5
1. Úvod	7
2. Inovační struktura v Sasku.....	8
2.1. Zařízení poskytující služby v oblasti transferu technologií	8
2.2. Zařízení, která nabízejí komercializaci výsledků VaV.....	13
2.3. Zařízení, která nabízejí kooperace akademického sektoru a průmyslového sektoru	13
2.4. Ostatní struktury v oblasti transferu v Sasku	14
3. Příklady sasko-českých projektů	15
4. Nástroje na podporu inovací a kooperací	20
4.1. Dotační programy	20
4.1.1. Podpora technologií ve Svobodném státě Sasko	20
4.1.2. Dotační programy spolkové republiky.....	23
4.1.3. Podpory EU	27
4.2. Další inovační nástroje.....	28
4.3. Informační zdroje	28
5. Financování.....	30
5.1. Výhled na podporu technologií Svobodného státu Sasko v období 2014-2020	30
5.2. Nové dotační období 2014 – 2020	31
6. Rámcové podmínky.....	35
6.1. Příhraniční saský region.....	35
6.2. Právní rámcové podmínky pro sasko-českou VaV spolupráci	35
6.3. Hospodářské rámcové podmínky	36
6.4. Vnímání.....	38
6.5. Německé výrobní firmy v ČR	38
7. Bariéry a překážky.....	39
7.1. Překážky inovací	39
7.2. Překážky v oblasti mezinárodních kooperací	43
8. Faktory relevantní pro problematiku rozhraní – transferu.....	45
8.1. Sklon saských podniků ke kooperaci	45

8.2.	Transfer technologií.....	46
8.3.	Nedostatky inovačního managementu	49
8.4.	Dosavadní zaměření saské politiky technologií.....	49
8.5.	Úloha obecně prospěšných externích průmyslových výzkumných zařízení v Sasku.....	51
8.6.	Schopnost inovací v rámci demografických změn.....	52
9.	Seznam zkratk	53
10.	Seznam podkladů	56

0. Souhrn

Stěžejním předpokladem pro úspěšný transfer technologií je **vzájemná důvěra zúčastněných osob**.

Spolupráce v rámci **sítí a clusterů (klastrů)** je pro vytváření takovéto situace vzájemné důvěry vhodná.

Regionální burzy spolupráce coby platformu pro navazování kontaktů mezi příjemci technologií a poskytovateli technologií, je třeba vytvářet a nabízet na obou stranách v Sasku i v České republice. Důležité je zaměření na určité obory, resp. technologie a stabilizace takových nabídek.

V případě většiny realizovaných projektů v oblasti spolupráce a transferu technologií v Sasku nedošlo k zapojení **zprostředkovatelů technologií a agentur na transfer technologií**. Firmy upřednostňují přímý kontakt a ani v budoucnosti nezamýšlejí častěji využívat zprostředkovatele technologií.

Úloha zprostředkovatele technologií je tedy především získat aktéry, dosud bez zkušeností s transferem, pro transfer technologií, zprostředkovávat vědomosti o procesu transferu a poskytovat podporu při inovačním managementu.

Zprostředkovatelé technologií si musí vytvořit osobní kontakt k vědeckým pracovníkům relevantním pro transfer (potenciální poskytovatelé technologií) a zainteresovaným firmám (příjemci technologií). Vedle odborných kompetencí jsou k tomu také potřebné schopnosti komunikace.

Ani časový faktor nesmí být podceněn. Získat důvěru a vytvořit povědomí o nutnosti inovací vyžaduje určitý čas.

Agentury na transfer technologií a zprostředkovatelé technologií musí být obeznámeni o stylu práce vědeckých pracovníků a také musí disponovat zkušenostmi z oblasti průmyslu, aby mohli oslovit firmy. Musí znát motivaci a zájmy obou stran a v tom duchu komunikovat.

V případě potenciálních aktérů transferu coby zprostředkovatele technologií platí, že být znám a stejnou měrou uznáván je „vyšší hodnota“ a tato by neměla být ohrožena krátkodobými projekty nebo pracovními smlouvami na dobu určitou.

Jen malá část firem provozuje vlastní VaV nebo spolupracuje s vědecko-výzkumnými institucemi. Je tedy důležité nejprve více **zajímat/ motivovat MSP pro témata inovace a transfer technologií**. O nabídkách poskytování informací a poradenství se ale často dozví jen ty firmy, které v této oblasti jsou již aktivní. Tento okruh lze rozšířit jen aktivním a opakovaným oslovováním.

Příjemci technologií kladou velký důraz na **bezprostřední aplikovatelnost/uplatnitelnost transferované technologie**. Inovace produktů a procesů, které vyhovují tomuto požadavku, jsou ale k dispozici jen v omezené míře. Technologie z výzkumu často ještě musí být přizpůsobeny, a tyto náklady nejsou pokryty v rámci podpory transferu. Firmy se tedy často rozhodnou pro průmyslové poskytovatele technologií. Zprostředkovatelé technologií ale mohou firmy podpořit prostřednictvím **analýz proveditelnosti a rizik** a tak rizika minimalizovat a pro potřebný vývoj přizpůsobení využít jiné zdroje financí/podpor.

Transfer technologií má různé formy. Patří k nim vedle projektů podpory transferu technologií také společné projekty a transfer vědomostí v rámci inovačních asistenčních programů. V obou posledních kategoriích jsou v Krušnohorském okrese ještě rezervy. Zvláště dobře přijímán je ale nízkoprahový dotační nástroj InnoPrämie. V této oblasti by mohla vzniknout potřeba poradenství.

Demografické změny ovlivňují **schopnost inovací** aktérů v Sasku a v Česku stejnou měrou. V otázkách zachování vědomostí při odchodu z pracovního života, celoživotního vzdělávání a spolupráce generací by tedy mohla být iniciována výměna zkušeností.

Německé výrobní firmy v Česku při vytváření kooperací s českými firmami a výzkumnými zařízeními mohou zaujmout úlohu prostředníka a vzoru.

Je velký zájem o informace a **nabídky podpory v oblasti inovačního managementu**. Existující nabídky často nejsou známy nebo po nich není poptávka. Transferová centra by měla zpracovat nabídky střížené na míru firmám, které nezdůrazňují komplexnost inovačního managementu, ale do popředí staví jednoduchá řešení.

Pro většinu saských firem a výzkumných zařízení by nemělo být problémem povědomí o **místním faktoru právní jistoty v Česku**. Stávající rámcové podmínky by měly být ale aktivně komunikovány se saskými aktéry. Toto by mělo být propojeno s nabídkami hospodářské komory (IHK) a německo-české průmyslové a obchodní komory.

Firmy mají zájem o **příklady dobré praxe** z oblasti kooperace a transferu technologií. Jsou-li v těchto příkladech zapojeni aktéři ze Saska, zvyšuje to účinnost a identifikaci. V publikacích, na webových stránkách a při akcích by tedy měly být zesílenou měrou představovány úspěšné projekty z regionu.

Možnosti podpor pro sasko-české projekty existují v rámci státu, spolku a EU. Rozdíly spočívají ve stálosti/kontinuitě účasti české strany (EraSME) a pravděpodobnosti úspěšnosti při podání žádosti. Na všech třech úrovních by informace měly být zpracovány, pravidelně aktualizovány a s potenciálními zájemci komunikovány.

Velká potřeba informací je spatřována v oblasti podpor v rámci Výzkumného rámcového programu EU „**HORIZON 2020**“ a novému nástroji EU pro MSP. Nabídky **Enterprise Europe Network** pro navázání mezinárodních spoluprací a pro transfer technologií je možno využít prostřednictvím **spolupráce**.

1. Úvod

Specifikace studie "Možnosti, příležitosti a bariéry přeshraničního transferu technologií"

Popis inovační struktury v Sasku

Detailní zaměření na zařízení/subjekty, poskytující

- a.) služby v oblasti transferu technologií,
- b.) komercializaci výsledků VaV,
- c.) kooperaci akademického a průmyslového sektoru.

Hledání a získání příkladů dobré praxe

Centrem zájmu jsou zde primárně saské subjekty, které úspěšně realizují a realizovaly přeshraniční spolupráci (inovační centra, centra pro transfer technologií a další zařízení inovační struktury, která poskytují podporu při realizaci přeshraniční spolupráce v oblasti VaV a zaměřují se na MSP, univerzity a výzkumné instituce. Pokud by takováto zařízení neexistovala nebo by jich bylo příliš málo, mohla by být využita zařízení na území Spolkové republiky Německo.

Definice nástrojů spolupráce

Na základě příkladů dobré praxe uvedených v položce 02 mají být definovány nástroje, které pomohou při vytvoření nebo urychlení kooperací (např. jak je možno subjekty motivovat pro spolupráci, formy reklamy a marketingu takové spolupráce, komunikační platformy).

Financování

- a.) Jaké finanční nástroje tato zařízení využívají, resp. z jakých zdrojů jsou financovány (uvedení podílů těchto zdrojů – např. 40% veřejná podpora spolku, 20% podpora z EU, 30% prostředky třetích osob/služby, 10% členské příspěvky).
- b.) Využití evropských prostředků pro společné projekty – společné návrhy projektů pro evropské, přeshraniční dotační programy.

Právní rámcové podmínky pro sasko-českou VaV-spolupráci

Identifikace bariér, překážek spolupráce/kooperace Sasko/Česko z pohledu Sasko

Další součásti, které dodavatel zakázky považuje za vhodné, aby účelně a racionálně doplnily výše uvedenou koncepci.

2. Inovační struktura v Sasku

2.1. Zařízení poskytující služby v oblasti transferu technologií

Technologická centra a podnikatelské inkubátory

V Sasku existuje 21 technologických center, která poskytují plochy pro průmyslové využití začínajícím podnikatelům a poradenství. Disponují celkovou plochou pro pronájem o rozloze cca 160 000 m². Zhruba 600 firem si pronajalo plochy/prostory v technologických centrech. Většinou se jedná o malé/drobné firmy, které si od výběru pronajímatele slibují také synergické efekty. V roce 2013 bylo otevřeno nejnovější technologické centrum (TGZ) ve Freitalu.

Poř.č.	Město	Název TGZ	Otevření
1	Annaberg-Buchholz	WFE GmbH	1998
2	Bad Muskau	ENO Entwicklungsgesellschaft Niederschlesische Oberlausitz mbH	1990
3	Bautzen	TGZ Bautzen GmbH	1995
4	Chemnitz	TCC GmbH	1991
5	Chemnitz	TPC GmbH	2009
6	Dresden	TZ Dresden GmbH	1990
7	Freiberg	GIZeF GmbH	1991
8	Freital	Technologie- und Gründerzentrum Freital GmbH	2013
9	Glaubitz	ZTS GmbH	1994
10	Hoyerswerda	LAUTECH Lausitzer Technologiezentrum GmbH	1992
11	Leipzig	Business & Innovation Centre Leipzig	1999
12	Leipzig	BIO-CITY LEIPZIG (BIO-NET Leipzig GmbH)	2003
13	Lichtenstein	TDL GmbH	1996
14	Meißen	ICM GmbH	1992
15	Mittweida	TPM GmbH	1993
16	Niesky	TBGZ Technologiebetreuungs- und Gründerzentrum Oberlausitz/Niederschlesien GmbH	1991
17	Oelsnitz/Erzgebirge	CAP Oelsnitz GmbH	1995
18	Rosendorf	ROTECH GmbH	1995
19	Sebnitz	TGZS Sebnitz GmbH	1995
20	Torgau	Landkreis(okres) Nordsachsen, Kommunale Bildungsstätten, Bereich Liegenschaften/Hochbau/TGZ	1997
21	Zwickau	BIC Zwickau GmbH	1992/1995

Tabulka 1: Technologická centra v Sasku¹

¹ Prezentace Dr. Jenz Otto v rámci Arbeitskreis sächsischer Wirtschaftsförderer (Pracovní kruh saských podporovatelů hospodářství) ze dne 13.11.2013 v Bautzenu

9 center je členem ve Spolkovém svazu ADT německých inovačních, technologických a zakladatelských center (podnikatelských inkubátorů).

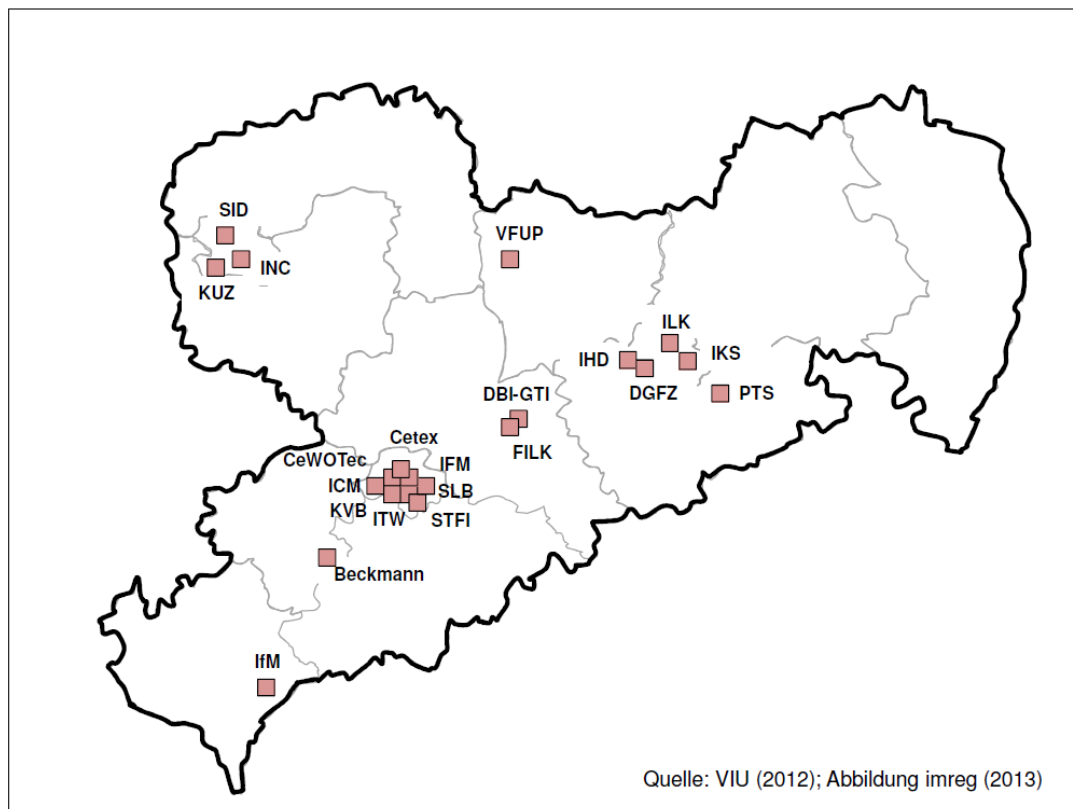
Aktivní úloha technologických center v procesu transferu se v posledních letech dostala do poněkud nevýhodné pozice od doby, kdy jako zprostředkovatelé technologií již sami nemohli vystupovat jako žadatelé o dotované projekty. Novým nastavením saské podpory technologií by se jejich význam mohl opět zvýšit.

Protože ani necelá polovina center je členem ADT (Spolkového svazu německých inovačních, technologických a zakladatelských center), neměla by budoucí podpora být závislá na auditu podle směrnice ADT.

Obecně prospěšná výzkumná zařízení pro průmysl

V Sasku, stejně jako ve všech východoněmeckých spolkových zemích, chybí velké firmy a centrály koncernů s vlastními výzkumnými pracovišti. Jejich pozici v oblasti průmyslového výzkumu zaujímají obecně prospěšné „Výzkumné instituce pro průmysl“ (IFE). Ty často vznikly z výzkumných institucí státních podniků nebo Akademií věd bývalé NDR. Zastávají důležitou funkci v oblasti transferu technologií a vystupují také jako zprostředkovatelé technologií nebo iniciátoři inovativních sítí. Strukturální nevýhody východoněmecké ekonomiky přetrvávají, tato zařízení IFE tedy budou i nadále významné pro inovační strukturu v Sasku.

V současné době je v Sasku vykazováno 21 takových zařízení.

Obr. 1: Obecně prospěšné výzkumné instituce pro průmysl v Sasku²

² Studie "Ökonomische Effekte der gemeinnützigen externe Industrieforschungseinrichtungen in Sachsen", imreg, Mai 2013

Beckmann = Beckmann-Institut für Technologieentwicklung e. V.

(Institut pro vývoj technologií)

Cetex = Institut für Textil- und Verarbeitungsmaschinen gGmbH

(Institut textilní stroje a stroje pro zpracovatelský průmysl)

CeWOTec = Chemnitzer Werkstoff- und OberflächenTechnik gGmbH

(Technika materiálů a povrchů)

DBI-GTI = Gastechnologisches Institut gGmbH Freiberg

(Plynárenský Institut)

DGFZ = Dresdener Grundwasserforschungszentrum e. V.

(Centrum výzkumu spodní vody)

FILK = Forschungsinstitut für Leder und Kunststoffbahnen gGmbH

(Institut pro kůži a „tratě“ z umělé hmoty)

ICM = Institut Chemnitzer Maschinen- und Anlagenbau e. V.

(Institut pro výrobu strojů a zařízení)

ILK = Institut für Luft- und Kältetechnik gGmbH

(Institut pro vzduchotechniku a chlazení)

IKS = Institut für Korrosionsschutz GmbH

(Institut pro antikorozi ochranu)

IfM = Institut für Musikinstrumentenbau e. V.

(Institut pro výrobu hudebních nástrojů)

IHD = Institut für Holztechnologie Dresden gGmbH

(Institut pro dřevařské technologie)

IFM = Institut für Mechatronik e. V

(Institut pro mechatroniku)

INC = Institut für Nichtklassische Chemie e. V. an der Universität Leipzig

(Institut pro neklasickou chemii při univerzitě v Lipsku)

ITW = Chemnitzer Institut für Innovative Technologien e. V.

(Institut pro inovativní technologie)

SID = Sächsisches Institut für Druckindustrie GmbH

(Saský institut pro tiskařský průmysl)

SLB = Kompetenzzentrum Strukturleichtbau e. V. an der TU Chemnitz

(Kompetenční centrum pro lehké stavby při TU Chemnitz)

KUZ = Kunststoff-Zentrum Leipzig gGmbH

(Centrum umělých hmot)

KVB = Institut für Konstruktion und Verbundbauweisen e. V.

(Institut pro konstrukci a spojené stavební postupy)

PTS = Papiertechnische Stiftung

(Nadace pro papír a techniku)

STFI = Sächsisches Textilforschungsinstitut e. V. an der TU Chemnitz

(Saský textilní výzkumný institut)

VFUP = Verein zur Förderung der Umform- und Produktionstechnik Riesa e. V.

(Spolek na podporu tvářecí a výrobní techniky)

V regionu Chemnitz je vysoká koncentrace výzkumných institucí (IFE).

Clustry (klastry), spojené iniciativy, síť

Svobodný stát Sasko od roku 1999 financoval management tzv. „spojených iniciativ“ s cílem vyrovnat nevýhody saských firem související s jejich velikostí pomocí propojení do sítě. Podpora těchto iniciativ byla ukončena ke dni 31.12.2013. Pro pokračování těchto aktivit tedy chybí základní zdroj financování. Část iniciativ již oznámila, že jejich činnost bude zastavena nebo bude pokračovat v užším rozsahu pod jiným nositelem.

V případě financování spolupráce prostřednictvím centrálního inovačního programu pro střední firmy (ZIM) se jedná o propojení min. 6 středních firem s cílem společného vývoje inovativních produktů, postupů nebo služeb. Cílem je synergetická spolupráce v jedné nebo ve více technologických oblastech od výzkumu a vývoje až po uplatnění výsledků VaV na trhu. Zapojit se mohou i další partneři (např. výzkumné instituce, instituce při VŠ, velké firmy a další subjekty jako např. sdružení). Často také vzniká dlouhodobá spolupráce. Tak byl 12. Prosince 2013 v Chemnitzu založen spolek „texton e.V.“. Ten vychází ze stejnojmenné sítě NEMO založené v roce 2009 a sdružuje podniky z oboru kompozitního textilu.

Zvláštní úlohu v inovační struktuře zauímají průmyslové sítě a spolky coby spojení firem, výzkumných institucí a poskytovatelů služeb, kteří fungují jako komunikační a kooperační platformy pro své členy. Ty mohou být silně zaměřené na obor nebo také na technologie, regionálně nebo nadregionálně. Příkladem jsou:

- Interessenverband Chemnitzer Maschinenbau e.V. ([Zájmové sdružení strojírenství v Chemnitz](#))
- Materialforschungsverbund Dresden e.V. ([Sdružení pro výzkum materiálů](#))
- Silicon Saxony e.V.
- biosaxony e.V.
- Energy Saxony e.V.
- SACHSEN!TEXTIL e.V. ([bývalý INNtex e.V.](#))
- Wirtschaftsinitiative für Mitteldeutschland e.V. ([Hospodářská iniciativa pro střední Německo](#))
- Solarvalley Mitteldeutschland e.V.
- EFDS Europäische Forschungsgesellschaft Dünne Schichten e.V. ([Evropská výzkumná společnost tenké vrstvy](#))

Sítě, vytvořené jako "bottom up" mají na základě zkušeností trvale udržitelný vývoj.

Spolek inovativních firem (Verband Innovativer Unternehmen e.V.) (VIU) usiluje od svého založení v roce 1992 o posílení průmyslového výzkumu a o efektivní uvedení inovací na trh v rámci průmyslových středních firem. Stal se důležitým zástupcem zájmů zkoumajících MSP a obecně prospěšných externích výzkumných zařízení v oblasti průmyslového výzkumu a zvláště pro vývoj a posílení potenciálů průmyslového vývoje také v malých firmách. Zemský svaz Sasko čítá 43 členů.

Korporace (IHK, HWK, AHK, komunální organizace na podporu hospodářství, WfS)

Různé úřady, obce a komory nabízí poradenství v provozně-ekonomických a také v technologických otázkách týkající se inovací a transferu technologií. Zvláště v případě komor jsou součástí rovněž otázky financování a podpory. Těžištěm jsou také otázky zastupování zájmů členů a uplatnění na trhu (clo, právo, daně).

Společné stánky na veletrzích jsou stejně jako organizace cest podnikatelů a informačních akcí součástí nabídky těchto zařízení.

Jako příklad aktivit řemeslnických komor uveďme dva projekty.

- V současné době pracuje na území Spolkové republiky Německo 70 pověřených osob se zaměřením na inovace a technologie v rámci řemeslnických komor, odborných vzdělávacích

zařízení a okresních svazů řemesel. Informace o síti pro transfer technologií poskytují webové stránky www.bistech.de.

- Tzv. navigátor e-businessu v Chemnitz je součástí podpůrné iniciativy spolku „eKompetenz-Netzwerk pro firmy“. Poskytuje podporu malým a středním firmám a řemeslům při vývoji a využívání moderních informačních a komunikačních technologií. www.ebusiness-lots-chemnitz.de

Poradenské instituce

Ze speciálních poradenských organizací pro transfer technologií, které byly založeny po změně politického systému, existuje už jenom AGIL GmbH v Lipsku jako zařízení s regionálním přesahem s aktivitami ve všech technologických směrech.

Různé soukromé poradenské instituce nabízí své know-how v oblasti inovačního managementu.

Také původně organizacemi BMWi a SMWA iniciované organizace pro transfer technologií zůstaly zachovány pouze ve formě rudimentů. Kde zůstaly zachovány, většinou jsou součástí obecně prospěšných výzkumných zařízení.

Také komory nabízí speciální poradenství v rámci časově omezených dotovaných projektů.

Certifikované saské poradce v rámci programu BMWi Go-Inno lze vyhledat na webových stránkách programu.

Enterprise Europe Network

Zhruba 3000 odborníků v 600 organizacích z 53 zemí spolupracuje v rámci Enterprise Europe Network (EEN). Jedná se tedy o celosvětově největší síť na podporu mezinárodních obchodních partnerství, inovací a transferu vědomostí a technologií. Cílem je poskytnout podporu malým a středním firmám při rozvoji inovačního potenciálu a v rámci evropských podnikatelských aktivit. Síť zajišťuje pro firmy a výzkumné instituce v celé Evropě optimální možnosti dotací a kooperací. V rámci Enterprise Europe Network Sasko je zajištěna podpora cca 30 expertů v devíti organizacích při navazování přeshraniční spolupráce v rámci technologií a poskytují poradenství ve všech otázkách v rámci obchodních aktivit v Evropě.

Nabídka služeb:

- Poradenství v oblasti práva EU
- Informace o možnostech podpor EU
- Navázání mezinárodní spolupráce s firmami
- Podpora při mezinárodním transferu technologií
- Organizace akcí (informace, burzy spolupráce, podnikatelské mise)
- Vyhledávání partnerů pro projekty EU
- Zprostředkování obchodních partnerů

Enterprise Europe Network Sasko je podpořen Evropskou komisí a spolufinancován Svobodným státem Sasko a poskytuje tedy velkou část svých služeb zdarma.

Informace: www.een-sachsen.eu

Centra patentových informací

Na území celé Spolkové republiky Německo se v jednotlivých regionech nachází více než 20 center patentových informací (PIZ), která jsou kvalifikovanými kontaktními osobami v otázkách ochrany průmyslových práv. Centra patentových informací mají různé zřizovatele, jsou to např. univerzity nebo průmyslové a obchodní komory a jsou organizovány v rámci Pracovního sdružení německých center patentových informací (Arbeitsgemeinschaft Deutscher Patentinformationszentren e.V.) (www.piznet.de). V Sasku centra existují při TU Dresden, TU Chemnitz a AGIL GmbH Leipzig.

2.2. Zařízení, která nabízejí komercializaci výsledků VaV

Agentura na uplatnění patentů

Saská agentura na uplatnění patentů (Patentverwertungsagentur (SPVA)) při GWT-TUD GmbH „doprovází“ od zahájení dotační iniciativy SIGNO (Ochrana nápadů pro průmyslové využití) 2002 projekty na uplatnění patentů saských vysokých škol a mimouniverzitních výzkumných institucí od vynálezu až po hospodářské využití.

Do začátku prosince 2013 dosáhla SPVA 15 úspěchů. V roce 2013 (čtyři licenční smlouvy, osm kupních smluv, tři výzkumné projekty se zapojením firem).

2.3. Zařízení, která nabízejí kooperace akademického sektoru a průmyslového sektoru

Transferová pracoviště vysokých škol a výzkumných institucí

Ta existují především při univerzitách, vysokých školách a odborných vysokých školách a při větších mimouniverzitních výzkumných institucích. Mají organizovat transfer technologií ze svých zařízení do průmyslu, ale také začít navazovat kooperace s hospodářskou sférou a vytvářet společné projekty.

Příklady:

- Forschungs- und Transferzentrum Leipzig e.V. an der HTWK Leipzig
- ZAFT Zentrum für angewandte Forschung und Technologie e.V. an der HS für Technik und Wirtschaft Dresden
- Akademie für Wissenstransfer der TU Chemnitz
- GWT Dresden

Problémy:

- Většinou nízká efektivita
- Z důvodu centrálního zařízení personál nedisponuje odborným specifickým know-how

Kooperace s průmyslem nejsou v mnohých oblastech vědy příliš akceptovány. V rámci základního výzkumu dosahují mezinárodní publikace, prostředky organizace Deutsche Forschungsgemeinschaft a BMBF vyššího hodnocení než třetí prostředky z hospodářské sféry.

Úkolem transferových míst je identifikovat vědecké pracovníky relevantní pro transfer a zvýšit jejich vnímavost pro téma transferu technologií. Důležité je setkání „ve stejné výši očí“, tedy na stejné úrovni. Proto je potřebná vlastní akademická reputace. Profil požadavků zahrnuje stejnou měrou zkušenosti v oblasti vědy a průmyslu nebo alespoň provozně hospodářské znalosti pro oslovení poskytovatelů technologií a příjemců technologií a pro poradenství v rámci transferových projektů.

Aby bylo možno adekvátně obsadit pozice, je potřeba zajistit odpovídající odměňování a dlouhodobé pracovní smlouvy.³

Prostředí výzkumných institucí v Sasku má se svými univerzitami a vysokými školami a rovněž vysokým počtem mimouniverzitních výzkumných zařízení vynikající zázemí.

Zahrnuje:

- 4 univerzity
- 5 vysokých škol pro aplikované vědy
- 5 uměleckých vysokých škol
- 6 institucí společenství Wissensgemeinschaft Gottfried Wilhelm Leibniz (WGL) a dvě dislokovaná pracoviště organizace Senckenberg Gesellschaft
- 2 Helmholtz-centra, 1 Helmholtz-institut
- 3 Německá centra pro výzkum zdraví
- 16 zařízení Fraunhoferské společnosti
- 6 institucí Max-Planckovy společnosti
- 9 výzkumných institucí financovaných státem

Mimouniverzitní výzkumné instituce jsou soustředěny především ve městech Drážďany a Lipsko.

2.4. Ostatní struktury v oblasti transferu v Sasku

Iniciativy v oblasti „vyčlenění části firmy“ – „spin off“

Četné iniciativy při univerzitách a mimouniverzitních výzkumných zařízeních poskytují pomoc při procesu vyčleňování. Jako příklad je možno uvést:

- Dresden exists
- Smile – Selbst Management Initiative Leipzig der HHL
- SAXEED
- Fraunhofer Venture
- Helmholtz Enterprise
- Referat Leibniz-Transfer*
- Max-Planck-Innovation GmbH*

* také transferové zařízení

Soutěže

Soutěž v oblasti transferu technologií TU Chemnitz – wissen schaft arbeit (vědění vytváří práci)
Soutěž začínajících podnikatelů futuresax

³ Evaluierung der sächsischen Technologieförderprogramme im Zeitraum 2007 bis 2013, pwc, leden 2014

3. Příklady sasko-českých projektů

EEN Partnership Agreements s českými partnery

Cílem činnosti sítě je podpora mezinárodní spolupráce a transferu technologií. Parametr pro měření úspěchu je uzavření komerční nebo technologické dohody mezi partnery z rozdílných zemí.

V účetním období 2011/2012 se saskému konsorciu podařilo iniciovat 61 dohod. Z toho 9 s českými partnery. V případě dvou dohod má saský partner sídlo v regionu Chemnitz.

Tři dohody měly komerční charakter:

- Subcontracting special staging
- Sub-contracting of consultancy on the reorganisation of spa's in Northern Bohemia to meet the market challenges
- Distribution of medical devices

Bylo uzavřeno šest technologických dohod

- Heat-generating imitation leather
- Microwave technology to fight wood destroying fungi and pests as well as for rapid drying of construction parts
- Adaptation of a biomedical informatics tool, developed for cancer monitoring, to balneological applications
- Laser-free electro-medical treatment of aesthetic-cosmetic skin irritations, e.g. spider veins, Hemangioma, warts – without scarring and with fast convalescence
- Feasibility study and tests for the application of a novel plant extract in household cleaners
- Co-development of a novel restorative agent for garden plants and vegetables

Zahrnuti byli tito partneři z České republiky:

Technologické centrum AV ČR	4
Bic Plzeň, Společnost s ručením omezeným	3
Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje, a.s.	1
Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje	1

V aktuálním smluvním období byly do září 2013 realizovány 2 z celkem 15 dohod s českými partnery. V obou případech se jedná o Commercial Agreements Řemeslnické komory Drážďany (Handwerkskammer Dresden).

Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje, a.s.
Centre For Regional Development Of The CR

Subcontracting in church Staging
trade intermediary service in the
automotive segment

CORNET

Za účelem kooperace s českými partnery v oblasti výzkumu využívají saští aktéři rádi program CORNET II organizace BMWi (viz odstavec 5). Možnými žadateli jsou však výhradně výzkumné asociace AiF. Podávání žádostí na německé straně je nekomplikované a s vysokou šancí na úspěch. Česká republika se od roku 2012 také vždy účastnila programu a nikoli jako v případě EraSME, kdy nebyla zapojena.

Příklady projektů jsou především u saského textilního výzkumného institutu (Sächsisches Textilforschungsinstitut e.V.)⁴:

Projekt LEDCure – LED-UV-tvrdící systémy pro textilie a kompozitní materiály

Koordinace	Sächsisches Textilforschungsinstitut e.V.	
Hlavní téma výzkumu	2 Mobilita 2.1 Snížení hmotnosti a úspora pohonných hmot 2.4 Zvýšení pasivní bezpečnosti 3 Bezpečnost 3.6 Ochrana pracovníků před nebezpečím 5 Emocionalita 5.1 Management světla a klimatu	
Doba realizace projektu	24 měsíce (01.04.2013 - 31.03.2015)	
Partneři	5 partnerů ze 2 zemí	

Projekt MeTexCom – vývoj kompozitního textilního materiálu kov – rouno pro mobilní uplatnění

Koordinace	Sächsisches Textilforschungsinstitut e.V.	
Hlavní téma výzkumu	2 Mobilita 2.1 Snížení hmotnosti a úspora pohonných hmot 2.2 Snížení hluku 2.6 Nové metody tváření	
Doba realizace projektu	24 měsíce (01.11.2012 - 31.10.2014)	
Partneři	5 partnerů ze 2 zemí	

Projekt [Anti-Dekubitus](#) – znovupoužitelné funkční 3D-spojené struktury pro prevenci proleženin pro klinickou a domácí péči

Koordinace	Sächsisches Textilforschungsinstitut e.V.	
Hlavní téma výzkumu	1 Zdraví 1.1 Nemocniční a operační textilie a přiřazené textilní služby v oblasti recyklace 5 Emocionalita 5.5 Nové komfortní vlastnosti/wellness	
Doba realizace projektu	24 měsíce (01.05.2011 - 30.04.2013)	
Partneři	6 partnerů ze 2 zemí	

⁴ www.stfi.de, údaje z 9. ledna 2014

Projekt **HYBRITEX** – ekologické hybridní povrchové úpravy pro trvale udržitelné textilní výrobky

Koordinace	Centexbel, Belgien	
Hlavní téma výzkumu	2 Mobilita 2.4 Zlepšená pasivní bezpečnost 3 Bezpečnost 3.6 Ochranné pracovní oděvy/pracovní ochranné pomůcky (PSA) a jejich recyklace	
Doba realizace projektu	24 měsíce (01.06.2010 - 31.05.2012)	
Partneři	5 partnerů ze 3 zemí	

V případě projektů LEDCure, MeTexCom a Anti-dekubitus se jedná o německo-česká konsorcia. Výsledky prvních dvou evropských projektů jsou přínosem pro malé a střední podniky, dodavatele automobilového průmyslu a z oblasti technických textilií, jako například výrobcům roun (Vlies), tkaných a pletených látek a zušlechťovatelům textilu.

FP 7

Databáze schválených projektů v rámci FP 7 neumožňuje vyhledávání saských účastníků projektu. Mimo univerzitní výzkumná zařízení jako Fraunhofer také neumožňují činit závěry ohledně skutečně zapojené instituce. Lze tedy uvést jen bodové příklady pro úspěšnou účast ze strany Saská na tematicky zaměřených výzvách v rámci FP 7.

NANOREM je takzvaný „Large-scale integrating projekt“ z oblasti podpory „Nanovědy, nanotechnologie, materiály a nové výrobní technologie (NMP)“ se saskou a českou účastí. Projekt za účelem likvidace škodlivin pomocí nanočástic sdružuje 28 partnerů z dvanácti zemí. Podpora EU obnáší téměř 10,5 mil. EUR. Saským partnerem projektu je firma **UVR-FIA GmbH** z Freibergu. Zapojeni jsou také 4 partneři z Česka, patří k nim také univerzity v Olomouci a v Liberci.

Příkladem pro úspěšnou projektovou žádost v programové části Výzkum pro MSP je projekt HIGRAPH. Objem dotace obnáší cca 800.000 EUR.

Zde je zapojena a je také koordinátorem projektu firma **IFU GmbH** z Lichtenau. Partneři jsou mimo jiné porcelánová manufaktura (Porzellanmanufaktur Reichenbach GmbH) a jedna česká firma z Brna (J-VST SRO).

Velkým nositelem zkušeností pro podpořené projekty v evropském rámci je Saský textilní výzkumný institut (**Sächsische Textilforschungsinstitut e.V.** STFI). Jen v 7. rámcovém programu bylo možno úspěšně podat 10 projektových žádostí. STFI vždy vystupuje jako partner v projektu, nikoli v roli koordinátora.

Zkušenosti s rolí koordinátora v projektu EU má firma **IBZ-Salzchemie GmbH & Co. KG** (IBZ Freiberg). Společně s 5 firmami a 6 univerzitami/výzkumnými zařízeními ze sedmi evropských zemí byly zkoumány nové možnosti v oblasti sanace a restaurace přírodního kamene, betonu, omítek a malt využitím nanomateriálů. Projekt STONECORE, s dobou realizace tři roky, byl Evropskou unií podpořen částkou ve výši 2,5 mil. EUR.

Firma IBZ Freiberg byla ale úspěšná také v roli partnera evropských projektů.

Cíl3

Ke dni 11.11.2013 obsahoval seznam schválených projektů v rámci programu Ziel3/Cíl3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007 až 2013 mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou 212 projektů o finančním objemu v rámci fondu EFRE ve výši cca 194 mil. EUR.

Ústecký kraj zde byl 14x zastoupen v roli partnera projektu a v 8 projektech byl leadpartnerem. Tím participuje tento region na objemu dotací ve výši cca 21,7 mil. EUR.

Cíl3 – projekt VODAMIN

V rámci tohoto sasko-českého projektu byly zkoumány problémy vod ovlivněných hornickou činností ve 34 dílčích projektech v Sasku a v České republice. Partnery projektu byli Ústecký kraj (CZ), Saský horní úřad (Sächsisches Oberbergamt), město Oelsnitz/v Krušných horách a Saský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii LfULG.

„Regionální konferencí dne 8. 10. 2013 v Altenbergu – Zinnwald na téma „Přeshraniční zvládání následků po těžbě v bývalém revíru Zinnwald/Cínovec“ byly ukončeny aktivity v pilotním regionu v rámci projektu VODAMIN. Více než 80 účastníků diskutovaly o provedených analýzách a přístupech k řešení za účelem zlepšení situace v oblasti životního prostředí povrchových vod v regionu. „Poprvé se podařilo společné problémy bývalé přeshraniční těžby cínu na úrovni úřadů tak intenzivně prodiskutovat a vytvořit společný přeshraniční katalog opatření. Spolupráce by měla pokračovat ve stejném duchu.“ shrnul Stanislav Rybák, náměstek hejtmána Ústeckého kraje závěrem realizované aktivity.“⁵

Central Europe

V rámci programu Central Europe bylo v posledním dotačním období podpořeno celkem 124 projektů. Například projekt PROINCOR (Proactive Innovation Support for SMEs in the Corridor from Baltic to the Mediterranean Sea/Přímá podpora inovativnosti MSP v rozvojovém koridoru Baltské moře-Středozemní moře).

Priorita projektu:

Podpora inovací ve střední Evropě

Obsah:

Po rozšíření Evropské unie stojí členské státy EU před výzvou rozvinout rozvojový koridor Baltské moře-Středozemní moře v souladu s Lisabonskou strategií na hospodářský region spočívající na vědomostech. Projektu PROINCOR se zúčastnilo 10 regionů ze 7 členských států EU – Německo, Polsko, Česká republika, Maďarsko, Itálie, Slovinsko a Rakousko.

Vedoucí partner konsorcia: Technologie- und Gründerzentrum Bautzen GmbH

Partneři projektu:

- BIC Frankfurt (Oder), Německo
- Universitätsstiftung Adam Mickiewicz, Wissenschafts- und Technologiepark Poznań, Polsko ([Univerzitní nadace Adama Mickiewicze, Vědecko-technologický park Poznań](#))
- Regionale Entwicklungsagentur Legnica, Polsko ([Regionální vývojová agentura Legnica](#))
- BIC Brno, Česká republika

⁵ News Dresden 16.10.2013 auf www.core-consult.de

- Steirische Wirtschaftsförderungsgesellschaft, Rakousko ([Štýrská společnost pro podporu hospodářství](#))
- IHK von Hajdú-Bihar, Maďarsko ([Průmyslová a hospodářská komora](#))
- Technologiepark Ljubljana, Slovinsko
- BIC Friuli Venezia Giulia, Itálie
- Regionale Entwicklungsgesellschaft Neiße Liberec, Česká republika ([Regionální vývojová agentura Nisa](#))

Období podpory: duben 2010 - září 2013
Rozpočet: ca. 3 mil. EUR
Podpora: ca. 2,4 mil. EUR⁶

Další projekty pod saským konsorciálním vedením:

- IDEA (Innovative Development of European Areas by Fostering Transnational Knowledge Development) - ICM
- SHIFT-X (Employing cultural heritage as promoter in the economic and social transition of old-industrial regions) – Okres Zwickau
- ReSOURCE (Utilisation of post-mining potentials for sustainable re-development in Central European mining cities and regions) - Region Chemnitz-Zwickau

⁶ Projektdatenbank www.central2013.eu

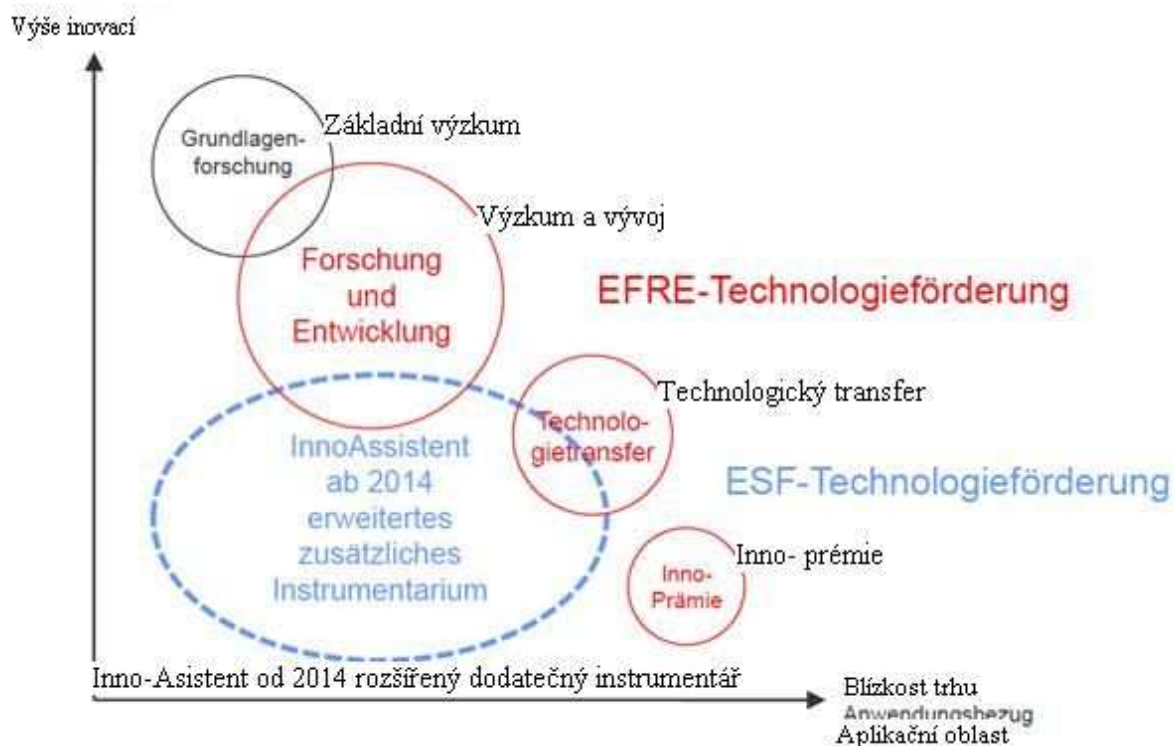
4. Nástroje na podporu inovací a kooperací

Dotace jsou důležitým zdrojem financování pro proces inovací a transferu. Vedle finančních prostředků hrají ale významnou úlohu také přístup a kvalita informačních zdrojů jak k možné podpoře, tak také k vědeckým technologickým novinkám. Nebylo provedeno dotazníkové šetření mezi saskými aktéry, není tedy možno stanovit významnost.

4.1. Dotační programy

4.1.1. Podpora technologií ve Svobodném státě Sasko

Svobodný stát Sasko podporuje VaV a transfer technologií prostřednictvím následujících prostředků v rámci spolufinancovaných programů EFRE a ESF.

Obr. 2: Vybrané dotační programy ve Svobodném státu Sasko⁷

Inovační voucher „InnoPrämie“

Účel

Inovační prémie mají přivést malé a střední firmy ke spolupráci s výzkumnými institucemi. Podpora má identifikovat a rozvíjet další potenciály pro výzkum a vývoj (VaV) a pro transfer technologií. Má

⁷ Přednáška Carsten Stuhldreher, SMWK, 27. květen 2013

zvýšit inovační sílu malých a středních podniků (MSP) a zvýšit tak jejich konkurenceschopnost. Celkem se má zvýšit počet inovačních MSP ve Svobodném státě Sasko.⁸

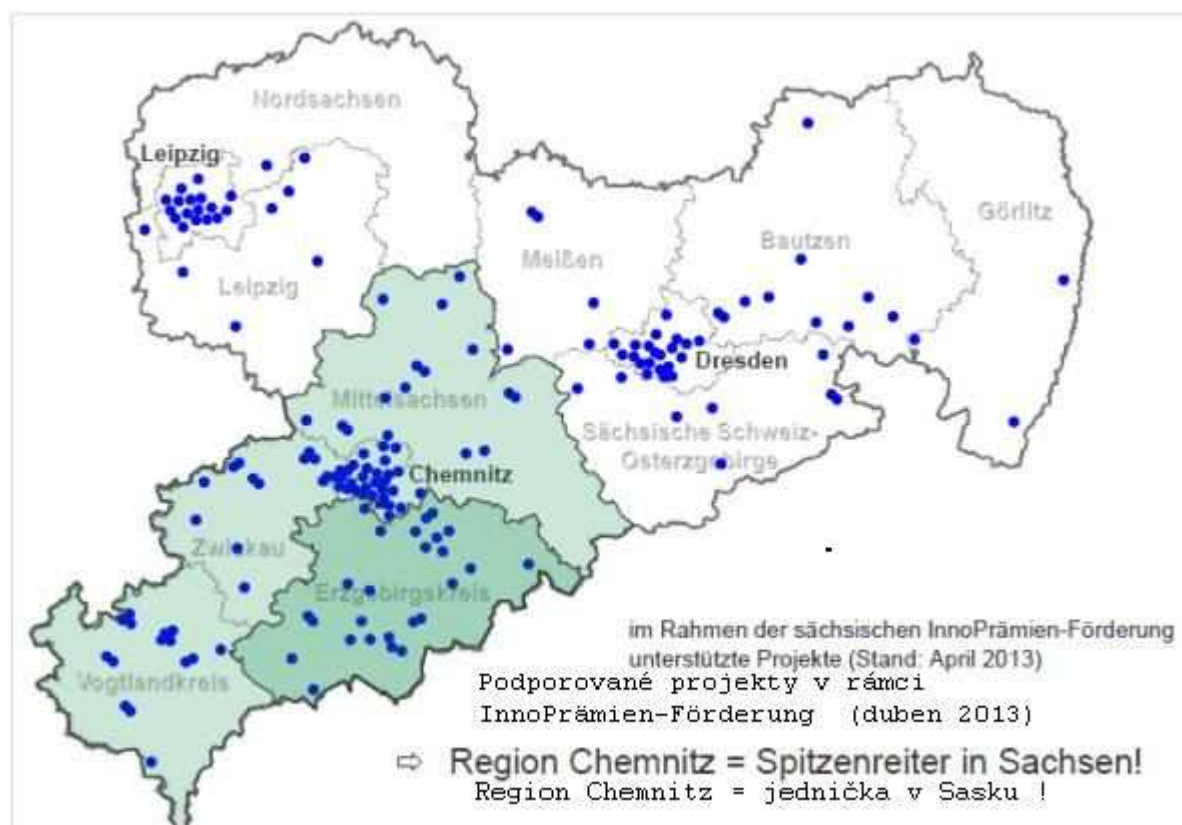
Podmínky

Pro rok 2014 je v rozpočtu alokovan pro tento program 1 mil. EUR.

Max. míra podpory: 50%

Max. výše podpory: 20.000 EUR za rok pro firmu

Program je ze strany firem dobře využíván z důvodů nekomplikovaného podávání žádosti a vyúčtování.

Obr. 3: Projekty s dotací InnoPrämie⁹

Podpora projektů jednotlivých firem a podpora spojených projektů

Podporují se výzkumné projekty jednotlivých firem v oblasti technologií budoucnosti, které slouží pro vývoj nových produktů a postupů.

Podporují se spojené projekty s inovačním zaměřením na technologie, které slouží pro vývoj nových produktů a postupů v oblasti technologií budoucnosti.

⁸ FÖMISAX Fördermitteldatenbank Sachsen

⁹ Přednáška Carsten Stuhldreher, SMWK, 27. květen 2013

Podpora spojených projektů cílí na úzkou spolupráci firem, mimouniverzitních výzkumných zařízení blízkých hospodářské sféře, institucí a výzkumných skupin z univerzit, resp. odborných vysokých škol. Disponibilní výzkumný a vývojový potenciál má být dobře využit. Cílem je zlepšení know-how a transfer technologií. (podpory v regionu viz kapitola 8.4)

Podpora transferu technologií

Obsahem způsobilých projektů v oblasti transferu technologií je přenos již vyvinutých inovací produktu nebo procesu bezprostředně od poskytovatele technologie nebo s podporou zprostředkovatele technologie na příjemce technologie (MSP). Součástí podpory mohou být také investice, které jsou bezprostředně nutné pro realizaci transferového projektu. Činnosti zprostředkovatelů technologií představují poradenské služby. Zprostředkovatelé technologií, kteří poskytují poradenské služby pro příjemce technologií, mohou být technologická centra (technologické agentury, centra pro transfer technologií, podnikatelské inkubátory se zaměřením na technologie, transferová pracoviště univerzitních a mimouniverzitních zařízení) a také poradenské firmy ve Svobodném státě Sasko.

Okres	Schválené žádosti	Podpory v mil. €	Podíl v %
Chemnitz, město	20	1,9	22,6
Krušnohorský okres	14	1,3	15,5
Vogtlandský okres	6	1,2	14,3
Sächsische Schweiz-Osterzgebirge	8	0,9	10,7
Dresden, město	11	0,8	9,5
Zwickau	11	0,8	9,5
Mittelsachsen	9	0,5	6
Meißen	4	0,4	4,8
Bautzen	5	0,4	4,8
Leipzig	2	0,1	1,2
Leipzig; Stadt	5	0,1	1,2
Görlitz	1	0,0	
Nordsachsen	0	0	

Tab. 2: Rozdělení počtu povolení a podpor dle okresů (2007-2012)¹⁰

Nápadný je vysoký podíl města Chemnitz a Krušnohorského okresu v porovnání s podpořenými projekty. 68 z 96 projektů vycházelo z oblasti techniky výroby. V 81 projektu byla poskytovatelem technologie firma nebo soukromě hospodařící výzkumné zařízení.

¹⁰ Evaluierung der sächsischen Technologieförderprogramme im Zeitraum 2007 bis 2013, pwc, leden 2014

Podpora inovačních asistentů (z ESF)

Účelem podpory je zvýšení inovativnosti a konkurenceschopnosti malých a středních firem (MSP) z oblasti řemeslné výroby zaměstnáním vysoce kvalifikovaného personálu z univerzit, odborných vysokých škol, technických odborných škol a výzkumných zařízení. Tímto způsobem by měla v podniku příjemce dotace být přímo nebo nepřímo vytvořena nebo zachována pracovní místa a rovněž by mělo být sníženo nadprůměrné technické a doprovázející finanční riziko, které při výzkumu a vývoji vzniká.

Regionální rozdělení neukazuje přílišnou koncentraci na vědecká centra. Většina žádostí přicházela z oblastí informační techniky (155) a výrobní techniky (100).

Okres	Schválené žádosti	Podpory v mil. €	Podíl v %
Dresden, město	119	4,7	22,5
Leipzig, město	66	2,4	11,5
Chemnitz, město	46	1,8	8,6
Mittelsachsen	39	1,4	6,7
Zwickau	38	1,3	6,2
Krušnohorský okres	27	0,9	4,3
Bautzen	23	0,8	3,8
Meißen	19	0,8	3,8
Vogtlandský okres	23	0,7	3,3
Sächsische Schweiz – Osterzgebirge	14	0,5	2,4
Görlitz	12	0,4	1,9
Leipzig	11	0,4	1,9
Nordsachsen	2	0,1	0,5

Tab. 3: Rozdělení počtu povolení a podpor dle okresů (2007-2012)¹¹

4.1.2. Dotační programy spolkové republiky

go-Inno

Program „BMW-Inovační dobropisy/vouchery (go-Inno)“ na území celého Německa podporuje poradenské služby pro firmy z oblasti řemeslného hospodářství a řemesel. Program se skládá z částí go-innovativ (poradenské služby na přípravu a realizaci inovací produktů a procesů) a go-effizient (poradenské služby pro snížení spotřeby surovin a materiálu). Obě části programu spočívají na modelu vouchery/dobropisu. Poradenství je poskytováno prostřednictvím autorizovaných poradenských firem.

¹¹ Evaluierung der sächsischen Technologieförderprogramme im Zeitraum 2007 bis 2013, pwc, leden 2014

V porovnání s dalšími novými spolkovými zeměmi je modul go-innovativ v Sasku využíván méně často. Lépe přijímán je saský program „InnoPrämie“.

Z celkem 80 poradenských firem má 6 firem sídlo v Sasku.

Podpora projektu pod souhrnným názvem „Unternehmen Region“ 12 (podnik regionu)

Cílem směrnice BMBF je rozvíjet regionální kompetence s inovačním potenciálem strategicky, na vysoké technologické úrovni a podle podnikatelských kritérií na regionální klastry.

a) Inovační fóra

Iniciativa „Interregionální aliance pro trhy zítřka“ cílí na regionální inovační sítě, které se nachází na počátku svého vývoje. Těmto sítím je dána možnost realizací inovačního fóra vyostřit svůj tematický profil a budovat kooperace (mezi zapojenými partnery). Realizace inovačního fóra má mít za účinek „iniciační zážeh“ pro stabilizaci inovativní regionální sítě. V Sasku bylo dosud povoleno 37 inovačních fór.

b) Regionální růstová jádra a jejich potenciál

Programem „Inovativní regionální růstová jádra“ podporuje BMBF cíleně stávající silné stránky východoněmeckých regionů. Regionální kooperační svazky, které disponují základní technologií nebo jejím potenciálem a v oblasti svých kompetencí vykazují znaky jedinečnosti, získají podporu, aby mohly rozvinout svůj vlastní životaschopný technologický profil.

Při podávání žádosti dosud uspělo 23 saských konsorcií. Situace v srpnu 2013 byla taková, že tři saské žádosti byly ve fázi schvalování. 11 růstových jader směřovalo do Saska.

c) Centra pro inovační kompetence

Program „Centra pro inovační kompetence“ rozvíjí vynikající výzkumné přístupy na vysokých školách a výzkumných zařízeních ve východoněmeckých zemích na mezinárodně renomovaná centra. Rozhodující pro tato centra je excelentní a mezinárodně konkurenceschopný výzkum, ale také „inovační kompetence“, tedy schopnost transferovat výsledky výzkumu do hospodářské sféry.

V Sasku se podporují následující centra:

- ICCAS - Innovationszentrum für Computerassistierte Chirurgie (Inovační centrum pro počítačově asistovanou chirurgii)- Leipzig
- OncoRay - Zentrum für Innovationskompetenz für Medizinische Strahlenforschung in der Onkologie (Centrum inovační kompetence pro medicínský výzkum záření v onkologii) – Dresden
- B CUBE - Molecular Bioengineering (Molekulární bioinženýrství)- Dresden
- Virtuhcon - Virtual High Temperature Conversion (Virtuální vysokoteplotní konverze) – Freiberg

BMBF podporuje také svaz - ZIK! Spojený projekt "Hochintensitätslaser für die Radioonkologie" (Laser s vysokou intenzitou pro radioonkologii), onCOOPtics, sjednocuje expertíza obou center pro inovační kompetence „ultra optics“ (Jena) a „OncoRay“ s cílem dále rozvíjet ozařovací terapii lasery s vysokou intenzitou.

¹² Všechny informace o projektech www.foerderinfo.bund.de

d) Zwanzig20 – partnerství pro inovace

Prostřednictvím programu „Zwanzig20“ mají být vytvořené vynikající ekonomické a vědecké kompetence v nových zemích systematicky rozvíjeny pro budoucnost prostřednictvím nadregionálních a interdisciplinárních kooperací. Prostřednictvím nových forem propojení do sítí, otevřených, transparentních a reflexivních procesů managementu sítě při realizaci projektu mají vznikat novodobé inovační struktury.

Vybraných deset vítězů získá podporu ze strany Spolku ve výši vždy 45 mil. EUR.

Pod saským vedením uspělo následujících pět konsorcií:

- „fast“ – fast actuators sensors and transceivers – v reálném čase schopné zesíťované sensorové a aktorové systémy, koordinátor: Prof. Frank Ellinger, TU Dresden,
- „Additiv-Generative Fertigung“ – Die 3D-Revolution zur Produktherstellung im Digitalzeitalter, Koordinator: Prof. Eckhard Beyer, Fraunhofer-IWS, Dresden,
- „smart³“ i materials – solutions growth, Koordinator: Dr.-Ing. Welf-Guntram Drossel, Fraunhofer-IWU, Chemnitz,
- „futureTEX“ – Zukunftsmodell für Traditionsbranchen in der vierten industriellen Revolution, Koordinator: Andreas Berthel, Sächsisches Textilforschungsinstitut e. V. (STFI), Chemnitz,
- „C³ - Carbon Concrete Composite, Koordinator: Prof. Manfred Curbach, TU Dresden.

Příklad:

*Saským výzkumným institutem pro textil požádané **futureTEX** je jedno z deseti vybraných konsorcií, která jsou podpořena v rámci programu BMBF „Zwanzig20 – partnerství pro inovace“. Cílem je vyvinout model budoucnosti pro tradiční obory v rámci 4. průmyslové revoluce na příkladu textilního průmyslu. Do konsorcia je integrováno 142 partnerů (97 firem, 35 vědeckých zařízení a 10 sdružení/spolků).*

SIGNO – ochrana nápadů pro průmyslové využití

Patentovou akcí MSP je realizována podpora pro malé a střední firmy z řemeslného hospodářství a řemesel a volných přírodovědně-technických profesí při prvotním zajištění jejich výsledků výzkumu a vývoje průmyslovými ochrannými právy a jejich využívání.

Soutěž špičkových klastrů

Soutěživost je vlajkovou lodí Hightech-strategie pro Německo.

V Sasku byl při podání žádosti úspěšný klastr Cool Silicon.

Také klastr Solarvalley Střední Německo se saskou účastí a klastr BioEconomy.

MSP inovativně

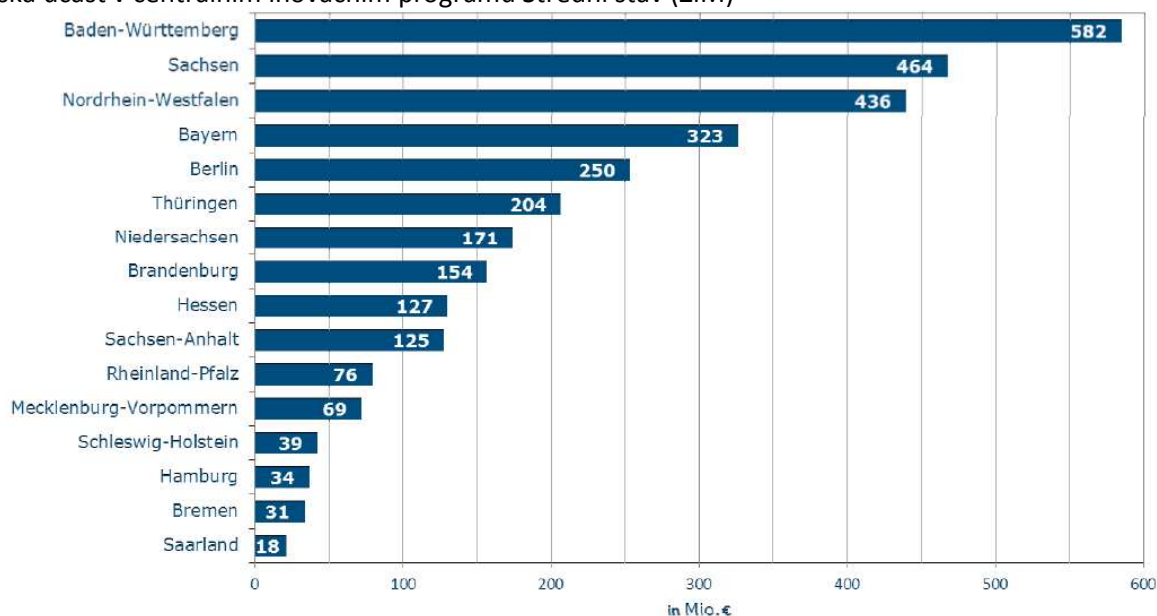
Touto podpůrnou iniciativou sleduje BMBF cíl posílit inovační potenciál malých a středních firem v oblasti špičkového výzkumu a sice toho času v osmi technologických oblastech.

Schválené záměry:	2526
Schválené prostředky dotace:	620 mil. EUR
Z toho Sasko:	243
Schválené dotace Sasko:	48 mil. EUR

Zdroj: Förderberatung "Forschung und Innovation" des Bundes

Obr. 4: Monitor MSP inovativně¹³*Centrální inovační program Střední stav*

Vlajkovou lodí podpory Spolku v oblasti výzkumu a vývoje pro MSP je centrální inovační program Střední stav (Zentrales Innovationsprogramm Mittelstand ZIM). Dotační program BMWi se vyznačuje rychlým a nebyrokratickým postupem ve schvalovací fázi. Nositelé programu na základě stručných popisů projektu poskytují pokyny pro podávání žádostí. Většinou není potřeba využít externích poradenských služeb. Firmy zpravidla dostanou v době kratší než tři měsíce potvrzení o poskytnutí podpory. Dosud bylo podpořeno více než 11.000 firem – z toho 75% malých firem s méně než 50 zaměstnanci a cca 360 výzkumných zařízení celkovou částkou cca 3 mld. EUR.¹⁴

Saská účast v centrálním inovačním programu Střední stav (ZIM)¹⁵**Obr. 5: Schválené dotace (v mil. EUR) podle zemí (kumulováno od července 2008)**

¹³ Přednáška Ursula Kotschi, Förderberatung „Forschung und Innovation“ des Bundes dne 8.10.2013

¹⁴ ZIM Zentrales Innovationsprogramm Mittelstand – Monatsbericht 11-2013

¹⁵ Přednáška Ministerialrat Christoph Zimmer-Conrad dne 4.prosince 2013 v Lipsku

Sasko se s ohledem na jeho podíl na výdajích na výzkum v Německu nachází s velkým odstupem na první pozici všech schválených prostředků.

Vedle podpory VaV projektů, které vedou k inovacím produktů nebo procesů nebo k lepším technickým službám, podporuje program také mezinárodní propojení a spolupráci. Německé firmy, které v rámci projektu ZIM spolupracují se zahraničními kooperačními partnery, obdrží bonus ve výši 5% a způsobilé náklady na podporu vstupu na trh se zvýší z 50.000 EUR na 75.000 EUR.

Díky bilaterální výzvě mohou také zahraniční partneři projektu získat podporu. Takové dohody existují se zeměmi Izrael, Vietnam, Finsko, Alberta a od roku 2014 s Jižní Koreou a Holandskem. Probíhají rozhovory s Indií.

4.1.3. Podpory EU

FP7 - Sedmý evropský rámcový program pro výzkum

Sedmý evropský rámcový program pro výzkum (FP7) disponoval rozpočtem ve výši cca 54 mld. EUR pro celé dotační období 2007-2013. Nabízel různé možnosti podpory pro přeshraniční výzkumné aliance firem výzkumných center a vysokých škol. Současně jsou podporovány jednotlivé projekty excelentních vědců/vědkyň, nadnárodní opatření v oblasti mobility a opatření na posílení evropských výzkumných kapacit. V oblasti podávání žádostí zaujímá Sasko ve srovnání s ostatními německými spolkovými zeměmi pozici 6, resp. 7. V rámci nových spolkových zemí je Sasko na prvním místě.

Také v případě počtu koordinátorů (měřeno podle počtu obyvatel) zaujímá Sasko 7. místo v celém Německu. Sasko tedy disponuje také aktéry, kteří jsou schopni řídit mezinárodní rozvojové projekty.

	Účasti	Umístění v Německu	Objem podpory v mil. EUR	Umístění v Německu
Vysoké školy	272	6	108,1	7
Výzkumné instituce	273	5	117,0	6
Firmy	164	7	46,9	7
Z toho MSP	125	6	35,7	6
Celkem*	719	6	273,0	6

* Součty včetně „ostatní“ Zdroj: EU kancelář BMBF 1. 7. 2013 (databáze ECORDA, 21. 6. 2013)

Tab. 4: Účast saských aktérů 7. Evropského rámcového programu¹⁶

Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (CIP)

V programové části „Výzkum ve prospěch MSP“ dostaly firmy možnost realizovat prostřednictvím podpořeného výzkumného úkolu inovativní nápady a ty dále vyvinout na produkty a postupy uplatnitelné na trhu. Cílem bylo posílit konkurenceschopnost firem v Evropě. Program byl zaměřen především na firmy, které disponují velmi omezenými nebo vůbec žádnými výzkumnými kapacitami. Společně s dalšími MSP z různých zemí EU bylo možno realizovat nutné vývojové aktivity v rámci

¹⁶ Přednáška Ministerialrat Christoph Zimmer-Conrad dne 4.prosince 2013 v Lipsku

výzkumného úkolu (Forschungsauftrag) (např. na univerzitách, výzkumných institucích nebo průmyslových firmách s vlastním výzkumným oddělením).

Podle databáze Cordis bylo schváleno 931 projektů v oblasti podpory Výzkum pro MSP. Z toho 457 mělo německou účast a 90 německou koordinaci. 89 projektů mělo českou účast a 3 projekty byly koordinovány českými aktéry. 52 projektů mělo německé a české účastníky projektů. Z toho 2 se saskými partnery.

4.2 Další inovační nástroje

- Inovační ceny (Svobodný stát Sasko, IQ inovační cena Střední Německo, cena za design). Ocenění inovačními cenami je převážně marketingovým instrumentem pro oceněné firmy a také pro poskytovatele podpory. Inovační cena Svobodného státu Sasko je udělována jednou za dva roky bez požadavků na zaměření technologií. IQ inovační cena Střední Německo je udělena pro různé obory.
- Podnikatelské cesty. Podnikatelské cesty jsou nástrojem za účelem navazování kontaktů s potenciálními kooperačními partnery. Jejich úspěch závisí na tom, aby byli zkontaktováni správní partneři a navázané kontakty aby byly dále podporovány/sledovány. Často se uskuteční mnoho rozhovorů na místě, dojde ještě také k zaslání dalších informací zahraničnímu partnerovi, ale přesto nenastane feedback.
- Burzy spolupráce (kooperační burzy), inovační burzy. Burzy spolupráce jsou vhodný nástroj pro představení existujícího potenciálu a tvoří rámec pro navazování nových kontaktů. Mohou být čistě informativní, ale rovněž spojené také s možností výstavy. (Příklad burzy spolupráce dodavatelského průmyslu Krušné hory).
- Enterprise Europe Network organizuje v rámci mnoha evropských veletrhů a kongresů tzv. burzy spolupráce nebo „Brokerage Events“. Účastníci těchto akcí mají příležitost seznámit se s potenciálními obchodními nebo kooperačními partnery osobně v rámci krátkých bilaterálních rozhovorů. Proto je nutné předem se zaregistrovat v online katalogu a dobře popsat svůj firemní profil, také uvést nabídky pro spolupráci nebo podrobně popsat své potřeby (poptávky). Každý účastník si v online katalogu burzy může vybrat partnery pro meeting, požádat o rozhovor a ještě, než se vydá na cestu na danou akci, získá osobní program rozhovorů.

4.3 Informační zdroje

Většina firem uvádí jako zdroj informací internet. Velký význam mají ale také informační materiály, akce a osobní kontakty.

Informační deficity bývají menším problémem, který vyplývá z nedostatku informací, ale časový problém, neboť informace bývají jen zřídka k dispozici v upravené formě.

Dále jsou uvedeny příklady některých informačních zdrojů, které publikují příklady dobré praxe nebo zprostředkovávají vědomosti o aktuálním technologickém vývoji a představují důležité inovační aktéry.

- Příklady dobré praxe
Mnoho projektů a jejich nositelů uveřejňuje příklady dobré praxe na svých webových stránkách (EEN) a v databázích.
- Publikace (Strukturfonds aktuell, speciální časopisy, Central Europe Newsletter)
Mnoho publikací nositelů projektů nabízí vedle informací o dotačních programech příklady projektů formou příkladů dobré praxe (ZIM-Erfolgsbeispiele (příklady úspěšných projektů)).
- Webové stránky projektů v rámci programu Cíl3 v jazyce dané země
- Forschungsatlas Sachsen 2012 (Výzkumný atlas Sasko 2012)
- Na webové stránce www.erfolg-durch-innovationen.de jsou představeny inovace, jejichž patentování a vstup na trh byly doprovázeny experty a podpořeny patentovou akcí SIGNO-KMU.
- Roční zprávy a nabídky transferů na webových stránkách institutů Fraunhofer-, Leibnitz- a Helmholtz-institut informovaly o projektech aktuálních výzkumných aktivit a o výsledcích relevantních pro transfer.
- TU Drážďany nabízí možnosti rešerší prostřednictvím informačního systému se zaměřením na výzkum

V nabídce pod bodem Recherche najdou zájemci z hospodářské sféry, politiky a vědy informace o aktuálních výzkumných projektech, vědeckých uveřejněních, ochranných právech, diplomových a promočních pracích a mnoho dalšího z první ruky. Tyto informace o výzkumu jsou doplněny nabídkami služeb a kooperací, profily expertů (se stěžejními oblastmi výzkumu) a také o technické vybavení institucí a profesur.¹⁷

- Pro publikaci nabídek na transfer jsou přínosné také tzv. „Transferbriefe“ v Drážďanech a v Lipsku, jejichž záměrem je převážně přenášet know-how univerzit potenciálním zájemcům. Již více než 2 desetiletí se Drážďanský „Transferbrief“ obrací se svými informačními a transferovými nabídkami především na firmy z regionu. Nabídkami na národních a mezinárodních veletrzích a stálou přítomností online nabídky technologií dosáhnou zájemce z řad odborníků také za hranicemi Saska a přispívají k navazování kontaktů s hospodářskou sférou. Prvním vydáním roku 2014 vychází „transfermagazín“ formou E-Journalu. Vydavatelé využívají pro výrobu, uveřejnění a distribuci nyní systém Open Journal. Drážďanský „Transferbrief“ pravidelně informuje v rámci jednotlivých vydání, která jsou zaměřena na konkrétní témata. Na území celého Německa je takřka jedinečné, že technologické centrum, soukromě hospodařící zařízení pro transfer technologií, průmyslová a obchodní komora a univerzita se spojily ke společnému vydávání pravidelné informační publikace.¹⁸

Publikace s informacemi o EU

- Europa in Sachsen (Evropa v Sasku) – Publikace s představením Enterprise Europe Network a dalších osob ohledně otázek podpor a politiky v rámci EU
- Innovation News Publikation organizace EEN s informacemi o evropských dotacích, termínech podnikatelských cest a burz spolupráce, trhu technologií, vychází 4x ročně

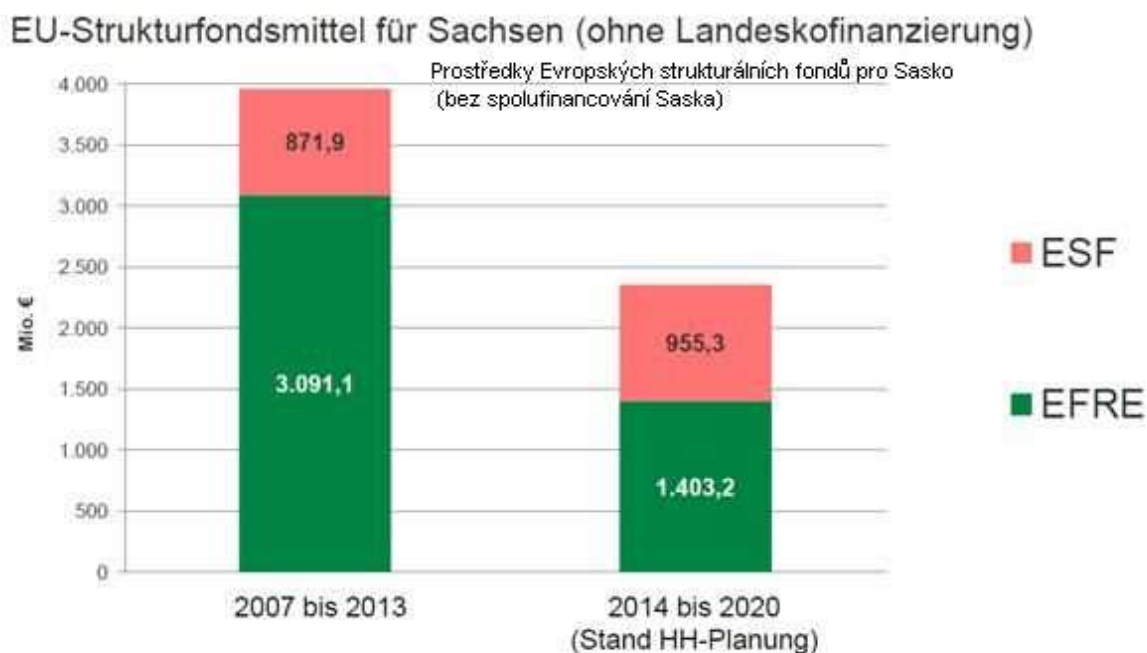
¹⁷ <http://forschungsinfo.tu-dresden.de>

¹⁸ <http://tu-dresden.de/transferbrief>

5. Financování

5.1. Výhled na podporu technologií Svobodného státu Sasko v období 2014-2020

Důležitou základnou pro saskou podporu technologií jsou prostředky Evropských strukturálních fondů (EFRE, ESF). V novém dotačním období 2014-2020 bude k dispozici podstatně menší objem prostředků z EFRE.

Obr. 6: Finanční rámcové podmínky pro podporu technologií v Sasku 2014-2020¹⁹

Tyto fondy tvoří základ pro podporu VaV, podporu transferu technologií a podporu „Innoprämie“. Změněná výše disponibilních prostředků (snížení na cca 25%, cca 150 mil. EUR) bude vyžadovat změněné vynaložení prostředků. Konkrétní rámcové podmínky dosud nejsou známy.

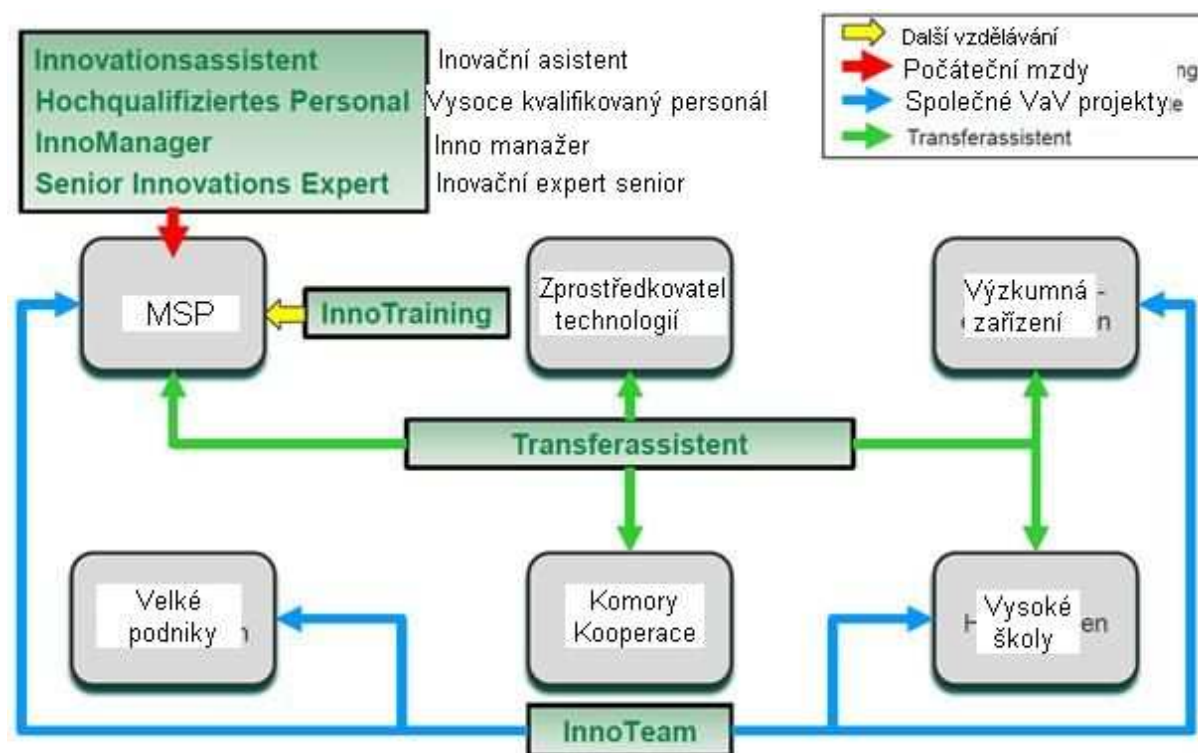
Sasko zároveň získá větší objem prostředků z ESF. Podpora technologií v rámci ESF má být zvýšena z 20,0 mil. EUR (2007-2013) na 122 mil. EUR (2014-2020). Pro záměry sloužící podpoře kompetencí bude tedy k dispozici významně větší objem prostředků.

Nově zavedeny mají být „InnoManager“, „InnoTraining“, „InnoTeam“ a „Transferassistent“. Má zůstat zachován osvědčený „Innovationsassistent“.

Pro úlohu „Transferassistentů“ mají být využity agentury na transfer technologií, centra na transfer technologií, podnikatelské inkubátory se zaměřením na technologie, transferová místa a poradenské firmy. Jejich úkol má spočívat v poskytování poradenství MSP ve školení pracovníků MSP a ve zprostředkování know-how MSP.

¹⁹ Přednáška Ministerialrat Christoph Zimmer-Conrad dne 4. prosince 2013 v Lipsku

„InnoTeams“ mají být vytvořeny s ohledem na dané projekty z vědeckých a technických pracovníků z oblasti vědy a hospodářství. Podmínkou je účast minimálně jednoho MSP.

Obr. 7: Podpora technologií ESF 2014 - 2020²⁰

Systematická podpora inovačního managementu saských MSP má být realizována jak prostřednictvím financování personálu při rozjezdu pro zaměstnání InnoManažera, tak také nabídkami pro školení stávajícího personálu prostřednictvím InnoTrainingu.

Cílem je v každém případě posílení inovační síly saských MSP.

5.2. Nové dotační období 2014 – 2020

HORIZON 2020

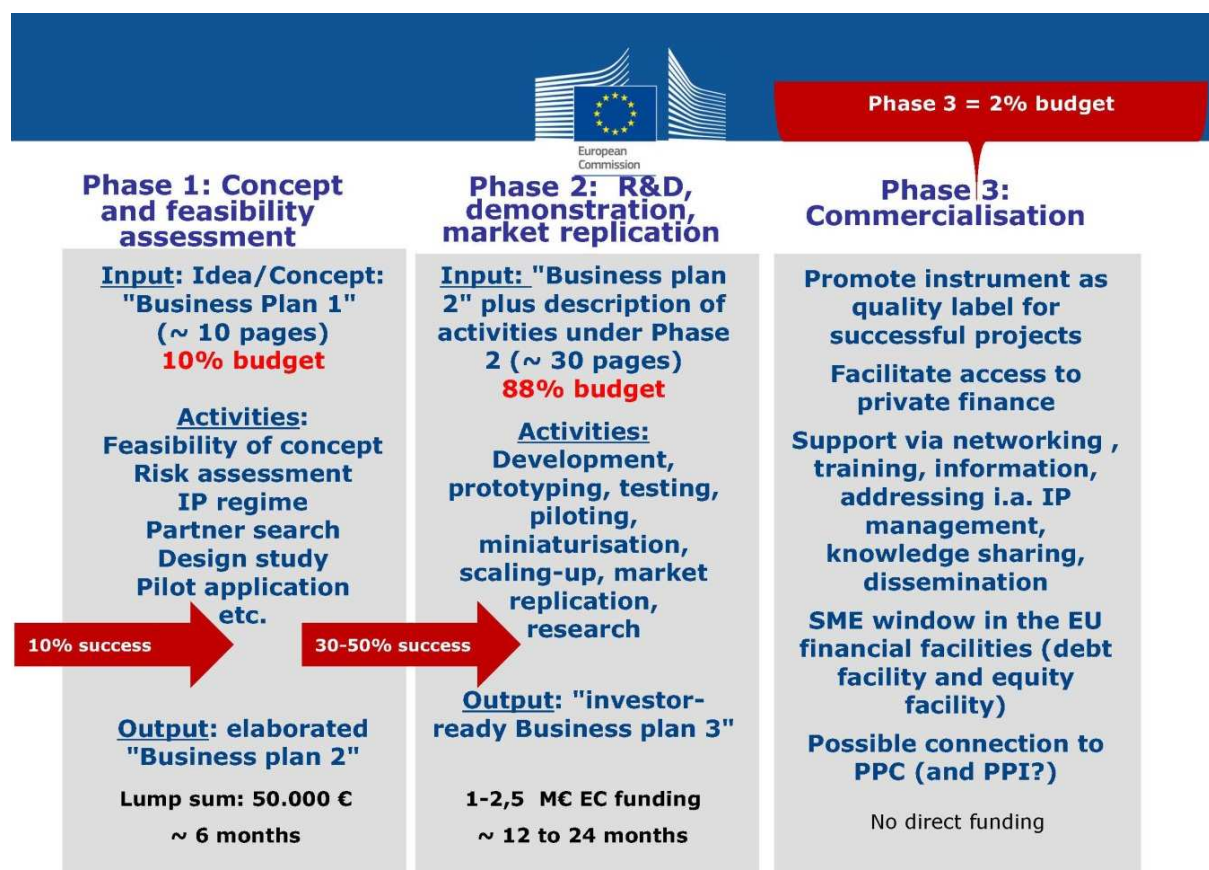
HORIZON 2020, nový rámcový program pro výzkum a inovace Evropské unie disponuje pro období 2014 až 2020 rozpočtem ve výši cca 77 mld. EUR dotací. Ohledně nutnosti úspor v rámci zemí EU ukazuje výrazné navýšení rozpočtu oproti 7. rámcovému programu na vysokou prioritu pro oblasti výzkum a inovace pro udržitelný růst, vytváření pracovních míst relevantních pro budoucnost a pro posílení konkurenceschopnosti Evropy. Zjednodušený model financování a zkrácení doby pro evaluaci a smlouvu má zvýšit atraktivitu programu. Pro projekty má platit jednotná kvóta podpory, max. 100% způsobilých nákladů pro všechny projekty relevantní pro výzkum a max. 70% pro projekty blízké trhu.

²⁰ Přednáška Ministerialrat Christoph Zimmer-Conrad dne 4.prosince 2013 v Lipsku

Pro nepřímé náklady je k dispozici 25% způsobilých nákladů projektu. HORIZON 2020 má výrazněji než jeho předchůdci podporovat inovace blízké průmyslu. Pro splnění cíle slouží nový nástroj na podporu malých a středních firem (MSP) a nový nástroj Bottom-Up „Fast Track 2 Innovation“.

Pro MSP je plánováno využití 20% rozpočtu. Tím je přihlédnuto k významu MSP v EU, které přece jen vytváří dvě třetiny všech pracovních míst v soukromém sektoru.

Záměrem „Nástroje pro MSP“ (Obr. 8) je zaplnit mezeru mezi výzkumem a uplatněním na trhu. Žadatelé mohou být výhradně MSP, žádat mohou také jednotlivé MSP. Tento nástroj předpokládá 3 fáze, přičemž první dvě fáze jsou podpořeny formou dotací. Fáze 1 slouží pro vytvoření koncepce a zhodnocení proveditelnosti a je podpořena pevnou částkou ve výši 50.000 EUR. Výsledkem má být během 6 měsíců upřesněný businessplan, který zároveň zvýší šanci na úspěch při podání žádosti do fáze 2. Účast na fázi 1 ale není nutným předpokladem pro podání žádosti do fáze 2. Jejimi typickými aktivitami jsou výzkum a vývoj, výroba a testování prototypů, výroba pilotních zařízení, miniaturizace, scaling-up a příprava vstupu na trh. Při době trvání projektu 12 až 24 měsíců je možná podpora ve výši 0,5 až 2,5 mil. EUR. Tyto fáze doprovází nabídky na pomoc formou dotovaného poradenství a coachingu.

Obr. 8: Nástroj pro MSP (KMU-Instrument) v HORIZONu 2020²¹

Podpora EU může podporu z rozpočtu země a spolku (SRN) jen doplnit a z důvodu nízkého počtu podpořených projektů (podmíněno rozpočtem) je to elitní dotace pro MSP.

²¹ Vortrag Dr. Reichert, Information day „SME's in HORIZON 2020“. Brüssel 25.11.2013

Rozpočet na 7 let: ≈ 5.200 „fáze 1“-projekty a 50.000 €
 ≈ 1.700 „fáze 2“-projekty a 1,5 mil. €

Úkolem je identifikovat saské MSP, které mají silné ambice v oblasti růstu a internacionalizace a jejichž projektový nápad má evropskou dimenzi a generuje evropskou přidanou hodnotu.

Cílová skupina pro EU-podporu MSP se tak zásadně změnila, neboť v 7. Rámcovém programu pro výzkum byly cílovou skupinou programové části „Výzkum pro MSP“ firmy s malou nebo žádnou výzkumnou kapacitou.

Spolkový program Transnárodní spolupráce

Stejně jako v předchozím programovém období budou podpořeny projekty transnárodní spolupráce se zaměřením programu INTERREG. Německo se zúčastní šesti programů (programových oblastí). Pro Sasko a Česko je zajímavá oblast programu Střední Evropa.

Tři kategorie podpory ve Spolkovém programu zůstávají stejné: financování rozjezdu, spolufinancování, „dokovací“ financování (Andockfinanzierung). První dvě mohou být využívány především (předpokládány) Leadpartnery, třetí je otevřena všem partnerům. V případě všech druhů podpor se očekává přiměřený vlastní podíl žadatele.

- Financování rozjezdu financuje přípravu žádosti do programu INTERREG B. Cílem a účelem podpory je podání žádosti do jednoho z šesti programů INTERREG B s německou účastí.
- Projekty v rámci programu INTERREG B jsou částečně financovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRE). Kvóta podpory se podle prostoru spolupráce nachází mezi 50 a 76 procenty. Zbývající částku musí vynaložit zapojení partneři (**národní spolufinancování**). Tato částka je podpořena Spolkovým programem (Bundesprogramm).
- „Dokovací“ podpora slouží pro financování opatření, které není možno financovat v rámci programu INTERREG B nebo jen nedostatečně, které ale jsou v zájmu spolku (SRN).

OP CENTRAL EUROPE 2020

Prioritní osy: Spolupráce v oblasti inovací, snižování emisí CO₂, oblast přírodních a kulturních zdrojů pro udržitelný růst, oblast dopravy s cílem zajistit lepší spojení ve Střední Evropě

Zpráva o životním prostředí a návrh OP: jsou zpracovávány návrhy. V prosinci/lednu projdou hlasováním na národní úrovni. Výhledově má být konečná verze předložena Evropské komisi do března 2014.

Podíl EU na rozpočtu: okolo 250 mil. Eur

První výzva: plán konec 2014 / začátek 2015

Výroční konference Central Europe: 1.-2. června 2014 ve Vídni

Pro obce a regiony je třeba vzít v úvahu, že odpadla priorita „Udržitelný rozvoj měst a regionů“.

Cíl 3

Výhled

Saský kabinet dne 26. listopadu 2013 schválil limity pro budoucí programy přeshraniční spolupráce EU v dotačním období 2014-2020. Svobodný stát Sasko obdrží pro dotační období prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRE) v celkové výši 130 266 482 EUR. Z toho bude cca 77%

k dispozici pro program spolupráce s ČR a 23% pro spolupráci s Polskem. To znamená, že objem podpory bude téměř poloviční.

Budoucí dotační prostředí zahrnuje okresy bezprostředně při hranici s Českou republikou, resp. s Polskem, jsou to saské okresy Vogtlandský okres, Krušnohorský okres, Střední Sasko, Saské Švýcarsko – Východní Krušné hory, Budyšin (Bautzen) a Zhořelec (Görlitz). Pro přeshraniční program s Českou republikou se kabinet rozhodl rozšířit dotační území o města Drážďany a Chemnitz, okres Zwickau a o durynské okresy Saale-Orla a Greiz. Česká část společného dotačního území zahrnuje Karlovarský, Ústecký a Liberecký kraj.²² Těžiště podpory budou stanovena v rámci společných redakčních skupin.

EraSME

Evropská síť EraSME koordinuje podporu transnárodních projektů s Belgií, Rakouskem, Ruskem a Českou republikou. V současné době probíhá 14. výzva. Česko se posledních výzev nezúčastnilo, ale ohlásilo, že se nově zapojí od 15. výzvy.²³

CORNET

zajišťuje Collective Research Networking, tedy propojení národních a regionálních programů společného výzkumu v Evropě. Síť CORNET, koordinovaná AiF (Arbeitsgemeinschaft industrieller Forschungsvereinigungen „Otto von Guericke“ e.V., Pracovní společenství průmyslových výzkumných sdružení „Otto von Guericke“), sdružuje až 21 ministerstev a nositelů projektů ze 17 zemí a regionů. Cílem je prohloubit evropskou spolupráci mezi národními a regionálními programy pro společný vývoj. CORNET organizuje dvě kola výzev za rok pro společně podpořené projekty společného výzkumu.²⁴

V roce 2014 se uskuteční 17. a 18. kolo výzvy. Aktuálního kola se Česko účastní, žádat mohou klastry a další sdružení firem s minimálně 15 partnery, z toho min. 60% MSP. Příklady projektů viz odstavec 2.

²² Medieninformation des SMUL ze dne 26.11.2013

²³ www.era-sme.net, News

²⁴ Popis varianty podpory na Website AiF

6. Rámcové podmínky

6.1. Příhraniční saský region²⁵

Saský/český příhraniční region zahrnuje rozsáhlá přírodní území (Krušné hory, Sasko-české Švýcarsko) a mnoho malých měst a obcí. Do roku 2025 je prognostikován úbytek obyvatel ve výši 200.000. Demografický vývoj směřuje k situaci stárnutí obyvatel. V příštích letech tedy se bude vyostřovat nedostatek odborných pracovníků.

V posledních letech zesílený proces návratu obyvatel Krušných hor, kteří se dříve odstěhovali, může být účinný jen do jisté míry.

Na české straně nastal trend negativního vývoje počtu obyvatel se zpožděním. K tomu působí také silný odchod odborně vzdělaných osob do hospodářských center.

I přes volné bytové prostory je poptávka ze strany českých občanů téměř nulová.

Hospodářskou strukturu tvoří malé a střední firmy. Tyto disponují většinou malou finanční silou.

„Zájem o přeshraniční hospodářské kooperace je v současné době ještě poměrně malý, to stejné platí pro zakládání poboček českých firem v saském příhraničí a také opačně. Rozvoj hospodářského prostoru ztěžují rozdílné podnikatelské struktury, všeobecné předsudky a chybějící transparentnost ve věci možných kooperačních partnerů pro dodavatelské a další vztahy.“²⁶

Výměna pracovních sil je na nízké úrovni. Další příčinou, vedle jazykové bariéry, je nedostatečná kompatibilita v oblasti vzdělávání.

Služby související s bydlením, zvláště pro starší občany, nabývají na obou stranách na významu. V saském příhraničí panuje názor, že veřejné služby a zpracovatelský průmysl jsou na ústupu.

6.2. Právní rámcové podmínky pro sasko-českou VaV spolupráci

„Česká republika podle anket německých komor pro zahraniční spolupráci sice platí jako nejatraktivnější lokalita ve střední a východní Evropě; náskok oproti alternativním se ale snížil. Příčinou relativně zhoršené atraktivity lokality je především ubývající důvěra v právní bezpečí. Ohledně tohoto faktoru „právní bezpečí“ se Česká republika nachází na třetí příčce odzadu pouze před Rumunskem a Albánií!“²⁷

Problémové oblasti:

- Množství a krátkodobost změn zákonů
(„Příkladem pro vysokou frekvenci změn lze uvést: Obchodní zákoník zaznamenal v posledních 5 letech 26 změn. Zákony související s energiemi v posledních deseti letech zaznamenaly 85 změn (z toho pouze 28krát z důvodů změn ze strany EU zákonů); jen zákon o energiích byl od

²⁵ Diskusní podklad Grenzraumstudie 2012 z pohledu Saska, březen 2012

²⁶ tamtéž

²⁷ Positionspapier der Deutsch-Tschechischen Industrie- und Handelskammer leden 2013

roku 2001 změněn 12krát. V daňových zákonech došlo k dnešnímu dni k více než 370 změnám, z toho 120 v oblasti zdanění příjmů osob a právnických osob.“²⁸

- Doba soudních procesů
(„Obchodně právní spor v České republice od prvního zadání záležitosti soudu až po vyřízení pravoplatného rozhodnutí trvá průměrně téměř sedm let (2537 dnů)“).²⁹
- Prosaditelnost soudních rozhodnutí
(„Zkušenosti našich členských firem ale ukazují, že uplatnitelnost kasačního principu českými krajskými soudy především ve věcech daňových významně přispívá k oslabení prosaditelnosti práva. Vedle chybějícího odkladného účinku žaloby ex lege vede omezená rozhodovací pravomoc krajských soudů k významným problémům.“)³⁰
- Obnovení daňových postupů
Vede k nekonečným soudním sporům a je v rozporu se stabilitou a efektivitou práva („Jak je obvyklé v jiných evropských zemích, postup obnovy řízení by měl být uplatněn výhradně na výjimečné případy, jako například zneužití.“)³¹

Podle zprávy AHK z roku 2013 (Konjunkturbericht 2013) se Česká republika ve faktoru lokality „Transparentnost při veřejných výběrových řízeních“ a „Boj proti korupci a kriminalitě“ v rámci zemí východní a střední Evropy nachází na posledních příčkách.

Ve studii Světové banky „Doing Business 2014“, ve které se posuzují možnosti přístupu na trh, obsadila Česká republika 75. příčku z celkem 189 států (v roce 2013 to bylo 68. místo). Založení firmy („starting a business“) si vyžaduje množství kroků, takže v této oblasti ČR obsadilo pouze 146. příčku. Německo v této kategorii ostatně zaujímá pouze příčku 111. Daňový systém vede k tomu, že česká firma průměrně spotřebuje 413 hodin pro své daňové prohlášení. Zásadním problémem je také připojení na síť elektrické energie. Dlouhé čekací doby (6 až 9 měsíců) a komplikované administrativní požadavky v tomto směru vedou k pozici 146.³²

6.3. Hospodářské rámcové podmínky

Německo je pro Českou republiku nejdůležitějším zahraničním obchodním partnerem, na celkovém obratu se podílí 28,5 procenty. V oblasti importu jsou uváděny automobilové díly (více než 20%). Po dvou letech recese prognózy pro ČR opět předpovídají růst HDP. V roce 2013 jsou ale hospodářské výsledky na úrovni roku 2007. Důležitým resortem pro oživení je zpracovatelský průmysl.

Dobré vyhlídky panují pro oblast výroby strojů a zařízení, která zaznamenává také zvýšenou poptávku ze strany tuzemských firem. Nadále problematická zůstává situace v oblasti elektroniky. Díky prostředkům z EU se počítá s nárůstem v oblasti rekonstrukce budov s ohledem na energetickou efektivitu.

„Výroba elektrické energie musela být v roce 2013 omezena. V období od ledna do září bylo vyrobeno o 3% energie méně, než v předchozím roce. Export se snížil o 13%. Těžké časy nastávají pro obnovitelné zdroje energie. Od roku 2014 již pro nová zařízení neexistuje úprava pro odkup elektrické energie (výjimka: malé vodní elektrárny). Jen ten, kdo získal povolení před 1.1.2014, má nárok na

²⁸ Positionspapier der Deutsch-Tschechischen Industrie- und Handelskammer leden 2013

²⁹ tamtéž

³⁰ tamtéž

³¹ tamtéž

³² www.doingbusiness.org

náhradu. Zda se bioplyn, solární a větrná zařízení za těchto podmínek dokáží udržet na trhu, je otázkou.³³

Germany Trade and Invest – Gesellschaft für Außenwirtschaft und Standortmarketing mbH (společnost pro zahraniční obchod a marketing lokalit s.r.o.) pravidelně vytváří analýzy o zahraničních trzích. Trendy pro rok 2014 nejsou ve všech oborech v ČR stejně pozitivní. Regionální oborové zaměření je tedy rozhodující pro očekávaný hospodářský růst.

Maschinenbau:	↗	Strojírenství
Kfz:	↗	Automobilový průmysl
Chemie:	→	Chemie
Bau:	↘	Stavebnictví
Elektro:	→	Elektrotechnika
IKT:	↗	IKT
Umwelttechnik:	↗	Technika pro životní prostředí
Medizintechnik:	↗	Lékařská technika
Energie:	↗	Energetika
Logistik:	↗	Logistika
Metallurgie:	→	Metalurgie

Obr. 9: Tržní potenciál pro německé firmy 2014³⁴

Nejen pro investory a firmy, kteří do ČR chtějí exportovat, je důležité znát silné a slabé stránky lokality. Také pro kooperace a transfer technologií je důležité zvážit příležitosti a rizika.

Strengths (Silné stránky)	Weaknesses (Slabé stránky)
Geografická poloha.	Nedostatek odborných pracovníků a „dorostu“.
Kvalita pracovníků.	Složitý daňový systém.
Srovnatelně nižší mzdy.	Korupce a byrokracie.
Nízké zadlužení a stabilní bankovní sektor.	Nedostatečná transparentnost veřejných řízení.
Kvalita lokálních dodavatelů.	Nedostatečné právní bezpečí.

Opportunities (Příležitosti)	Threats (Rizika)
Zvyšující se produktivita práce.	Velmi vysoká závislost na exportu.
Zajímavý trh pro odbyt a nákup.	Kolísavá měna ve vztahu k EUR.

³³ gtai Wirtschaftstrend Tschechische Republik Jahreswechsel 2013/14

³⁴ gtai- Wirtschaftstrends listopad 2013

Impulzy díky EU dotacím.	Nestabilní mocenské poměry.
Potřeba vylepšit energetickou efektivitu.	Demografický vývoj.
Zvyšující se investice do VaV.	Váhavý rozvoj dopravní infrastruktury.

Obr. 10: SWOT-analýza přechod let 2013/14³⁵

6.4. Vnímání

Ačkoli se Česká republika v mezinárodním benchmarkingu většinou nachází před Polskem, hodnotí Němci podle ankety Institutu pro veřejné záležitosti z července 2013 (www.isp.org.pl) Polsko téměř ve všech kategoriích lépe. Vysloveně v oblasti korupce ale ČR má lepší image.

Více než polovina dotázaných německých odborníků na ekonomiku byla názoru, že by se vyplatilo uložit si v Polsku peníze. Ohledně České republiky toho názoru bylo jen 43%.

„Také mínění o pozitivních efektech v Německu učiněných investicí firmami z těchto dvou sousedních zemí vyznívá ve prospěch Polska. Ještě větší je rozdíl při udávaném zájmu o spolupráci s firmami z těchto zemí. Zároveň však jsou Němci častěji toho názoru, že překážkou pro investice z Polska je nedostatečná důvěra – pětina v tom spatřuje problém, v případě ČR je to jen každý desátý.“

Tento výsledek, stejně jako celkově lepší výsledek Polska, by ale mohl být částečně vysvětlen nedostatečnou informovaností o menší sousední zemi. V případě všech otázek „těžko říci“ byly tyto v případě ČR častěji použity než v případě Polska. Z části tento rozdíl dosahoval dokonce 10 procentních bodů a více.“³⁶

6.5. Německé výrobní firmy v ČR

Německo-česká průmyslová a obchodní komora (DTIHK) v roce 2013 uspořádala anketu převážně mezi německými výrobními firmami v ČR na téma výzkum a inovace.³⁷

Téměř polovina do ankety zapojených firem disponuje vlastním oddělením pro výzkum a vývoj. Stále častěji jsou do ČR přesouvány také aktivity v oblasti výzkumu a inovací. Jako nejdůležitější zdroj pro výzkum, vývoj a inovace jsou uváděny odborné vědomosti pracovníků.

50 procent dotázaných firem uvedlo, že disponují vlastními patenty. To je do té míry významné, neboť patentové aktivity v ČR jsou málo rozvinuté. Přičemž v Německu v roce 2010 bylo na jeden milion obyvatel přihláшено 265,6 patentů u Evropského patentového úřadu, z ČR jich bylo jen 25,5.

Spolupráce firem a výzkumných zařízení je v ČR méně rozvinutá. Z dotázaných firem ale 33% potvrdila spolupráci s lokálními výzkumnými institucemi.

Závěr: Německé firmy v ČR by při rozvoji přeshraničních kooperací měly zaujmout úlohu zprostředkovatelů a vzorů.

³⁵ gtai- Wirtschaftstrends listopad 2013

³⁶ gtai Information , 17.10.2013

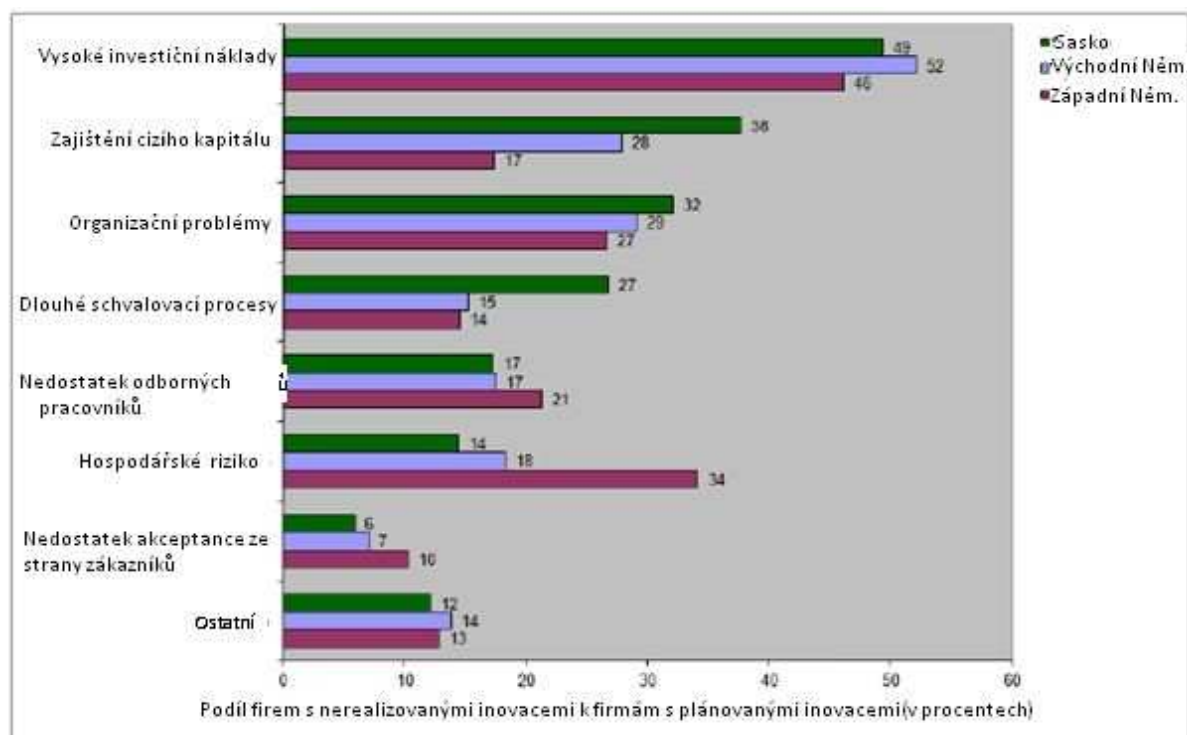
³⁷ Wirtschaftsmagazin „Plus“ der DTIHK, srpen 2013, strana 10

7. Bariéry a překážky

Všeobecně lze překážky v oblasti inovací odůvodnit bariérami a překážkami v oblasti spolupráce Saská a České republiky. Při spolupráci s českými partnery k tomu patří také kulturní rozdíly, ale také otázky právních rámcových podmínek, o kterých pojednávala již předchozí kapitola.

7.1. Překážky inovací

Výskyt překážek inovací ve firmách v žádném případě nevede k tomu, že by se inovace neuskutečňovaly. Podle IAB-Betriebspanel je většina firmami plánovaných inovací také realizována. V Sasku uvedlo jen 7% firem, že tyto nerealizovaly. Důvodem byly většinou finanční otázky. Zajištění cizího kapitálu má v Sasku větší význam než v měřítku celé Spolkové republiky Německo. Jako důvod jsou uváděny také dlouhé schvalovací procesy, hospodářské riziko oproti tomu má jen podřadný význam.

Obr. 11: Překážky inovací v Sasku, východním a západním Německu 2010³⁸

Čím vyšší jsou inovační nároky firmy, o to vyšší je pravděpodobnost, že firma narazí na překážky. Mnoho potenciálních faktorů překážek se vyskytne až tehdy, když se firma díky inovaci ocitne ve skutečně nové situaci.

„Ambiciózní inovační záměry slibují vyšší inovační úspěchy, přičemž inkrementálními inovacemi v první řadě je možno nahradit starší produkty a je-li to obtížné, získat nové zákazníky nebo se

³⁸ IAB-Betriebspanel, Welle 2011 (IAB- Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung)

uplatnit na nových trzích. Celkově se pro firmy aktivní ve VaV neukazuje jasná souvislost mezi překážkami inovací a úspěchem uplatnění na trhu inovací produktu nebo procesu, to znamená, že pozitivní efekty ambiciózních inovačních záměrů bývají v součtu kompenzovány negativními efekty častěji nebo silněji se vyskytujícími překážkami. Je potřeba zohlednit také to, že firmy se z překážek také učí a své inovace mohou zlepšit, což pomáhá tlumit možné negativní vlivy překážek inovací.³⁹

Byla provedena anketa mezi firmami z nejinnovativnějších oborů na téma překážek inovací. Sedm z deseti firem uvedlo, že trpí „nedostatkem času“, téměř polovina uvedla byrokratické překážky a ekonomické riziko jako překážku pro inovace. Nedostatek odborných pracovníků a organizační problémy jsou také považovány za významné překážky.

Obr. 12: Překážky inovací v Sasku, podíl firem (v %)⁴⁰

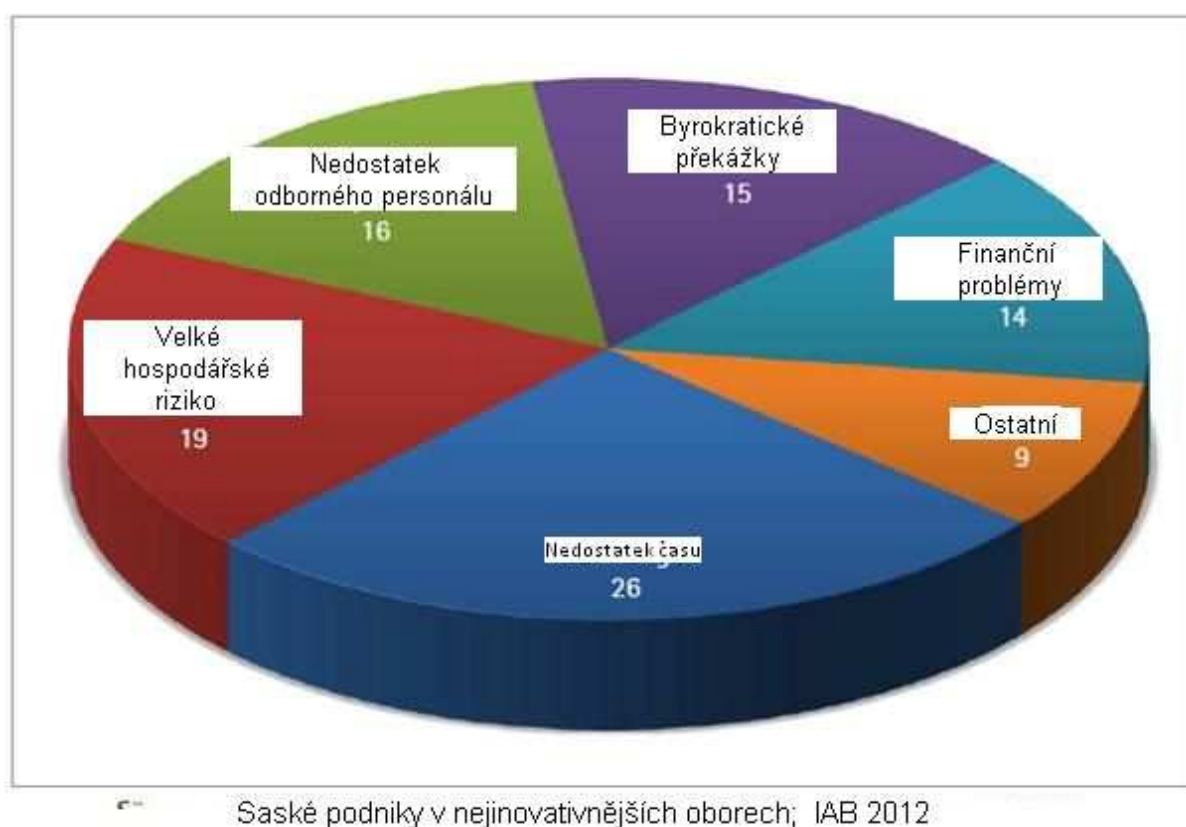
³⁹ Průzkum o překážkách inovací ve firmách – zvláště MSP – při uplatnění výsledků výzkumu a vývoje do produktů uplatnitelných na trhu a možné přístupy k jejich překonání, ZEW, prognos, říjen 2013

⁴⁰ IAB-Projektbericht Projekt-Nr. 1237, Innovationsstandort Sachsen, Nürnberg říjen 2012

Firmy ale jako nejdůležitější překážku inovací „nedostatek času“ uvedly jen z 26%. Zhruba jako stejně důležité byly uvedeny:

- Vysoké ekonomické riziko
- Nedostatek odborných pracovníků
- Byrokratické překážky

Problémy s financováním uvedlo pouze 14% jako hlavní problém. Všechny ostatní překážky byly v popředí problému uvedeny jen 9% firem.

Obr. 13: Nejdůležitější překážky inovací v Sasku (podíl firem v % ve skupině všech firem uvádějících min. jednu překážku inovací)⁴¹

Existuje tedy více faktorů, které mají vliv, brzdí inovační procesy nebo je znemožňují. Nejrozličnější průzkumy ukazují stále stejné výsledky.

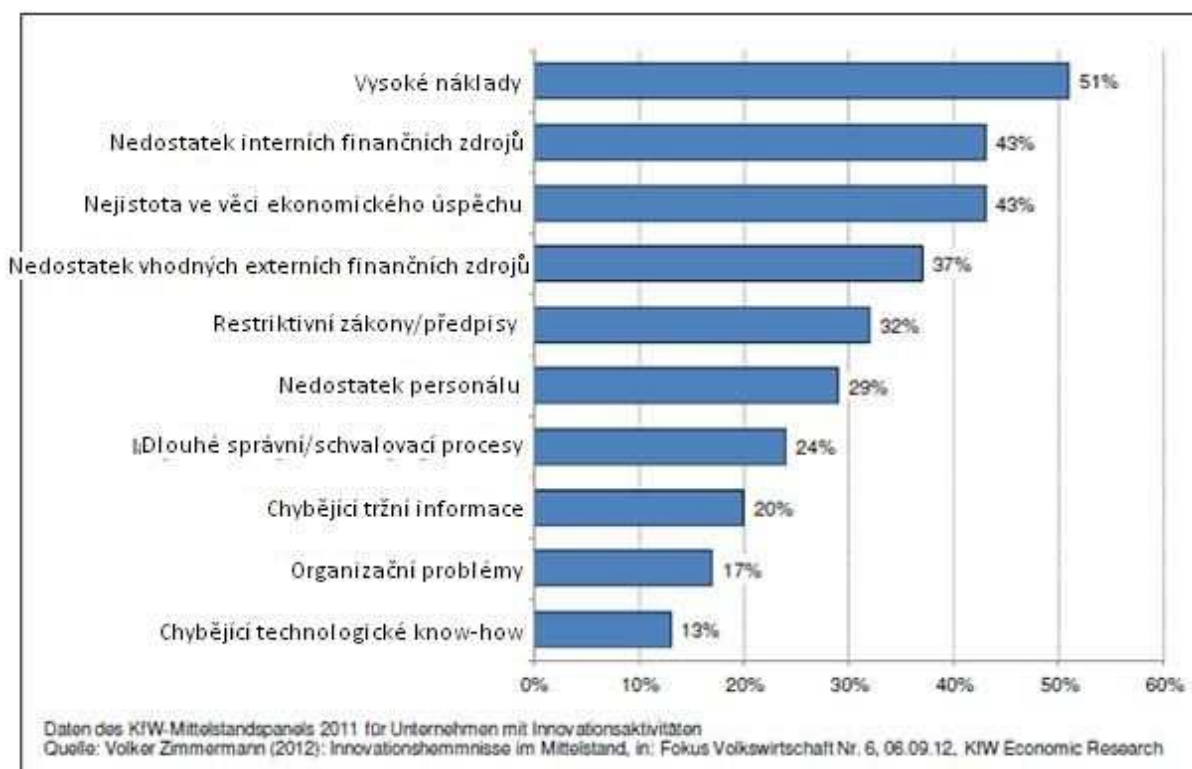
Pro oblast transferu vědomostí a technologií jsou uváděny následující všeobecné překážky:

- Chybějící kompetence v oblasti kooperací
- Nedostatky v inovačním managementu
- Nedostatek personálních a finančních zdrojů
- Přetížení jednatelů v malých firmách
- Nedostatek času

⁴¹ tamtéž

Časový faktor bývá mnoha firmami podceněn. Každý druh kooperace a spolupráce předpokládá vzájemnou důvěru. Vztahy mezi kooperujícími partnery musí být navázány, vybudovány a je třeba o ně pečovat. To vše vyžaduje čas.

Firmy musí vynakládat úsilí předem a potřebný časový horizont nesmí stanovit příliš těsně. Doba dosažení úspěchu ale také nesmí být příliš dlouhá. Firmy soudí, že krátkodobé kooperace často fungují lépe než dlouhodobé.

Obr. 14: Překážky inovací v MSP 2008-2010⁴²

Regionální překážky

Komplikací pro inovace, kooperace a transfer technologií je často chybějící blízkost MSP k univerzitním a mimouniverzitním výzkumným zařízením a firmám realizujícím intenzivní výzkum. Ve vědeckých centrech Drážďany, Chemnitz a Lipsko jsou podíl kooperací a také využívání prostředků pro podporu technologií více rozvinuté.

Přístup k informacím

Průmyslová a obchodní komora Drážďany (IHK) již několik let vydává publikaci s informacemi v oblasti transferu technologií „Wegweiser Technologietransfer“ pro komorový okrsek Drážďany. Takový informační zdroj pro komorový okrsek Chemnitz chybí. Informace o zařízeních v oblasti transferu technologií v regionu je možno získat jen obtížně a s vynaložením značného času.

⁴² Studie „Ökonomische Effekte der gemeinnützigen externen Industrieforschungseinrichtungen in Sachsen“, imreg, květen 2013

7.2. Překážky v oblasti mezinárodních kooperací

V případě kooperací s mezinárodními partnery se přidávají ztěžující faktory.

Těmi jsou:

- Kulturní rozdíly
- Jazykové problémy
- Rozdílné rámcové podmínky
- Chybějící kompatibilita ve vzdělávání

Rozdíly německých a českých obchodních partnerů byly zkoumány opakovaně. Většina bodů se jeví ve všech vyhodnoceních po celá léta jako konstantní.

V čem spočívají nejdůležitější rozdíly mezi Němci a jejich obchodními partnery z ČR?

My Němci...	Češi...
...jsme orientováni věcně Věc (předmět) je nám důležitější než osoba. Na věcné úrovni dokážeme spolupracovat s někým, kdo nám v osobní rovině není příliš sympatický.	...jsou orientováni na osobu Osoby jsou jednoznačně na prvním místě. Vztahy jsou mnohem důležitější, než věcná stránka. Spolupráce bez vzájemné sympatie je nepředstavitelná.
...ctíme struktury Rádi stanovujeme pravidla a normy a tyto přísně dodržujeme. Vše mu předchází organizace a příprava; jak čas (termín), tak také výsledek musí být perfektní.	...ctí struktury méně Existují sice pravidla a normy, tyto však nejsou přísně dodržovány. Češi dobře a rádi improvizují, výsledek je důležitější než termín.
...děláme jedno po druhém Plánování, realizace, kontrola – krok za krokem a sice závazně.	...dělají mnoho věcí současně Různé úkoly je možno plnit zároveň. Je klidně možné učinit krok vzad nebo stranou a potom zase kupředu.
...extrémně oddělujeme práci od volného času Přísný a disciplinovaný inženýr může být ve svém volném čase vtipálek. Mnozí mají dvě tváře.	...práci a volný čas téměř neoddělují „Dělení rolí“ není obvyklé. Pracuje se i o víkendu, pracovní záležitosti jsou někdy řešeny neformálně mimo jednání.
...přímo říkáme, co si myslíme Nejsme vždy diplomatičtí, říkáme svůj názor, o konfliktech hovoříme.	...se vyjadřují nepřímo, zamezují konfliktům Dobré vztahy garantují úspěšnou spolupráci. „Diplomacie“ zamezuje vzniku konfliktů. Přátelská komunikace obchodních partnerů prohlubuje kontakty.
...máme stabilní sebevědomí Víme, co chceme a snažíme se toho dosáhnout přímou cestou. Věříme si.	...mají kolísavé sebevědomí Dopoledne se cítí být mistry světa a odpoledne je trápí pochybnosti o vlastní osobě. Často se vrhají do konkurenčních situací, aby dosáhli ocenění svých kvalit.

Obr. 15: Rozdíly mezi Němci a Čechy⁴³

⁴³ Sylvia Schroll Machl, Chápat a být pochopen, Češi a Němci v profesním životě, prosinec 2004

Tipy pro spolupráci s českými obchodními partnery poskytuje publikace „Verhandlungspraxis“ organizace gtaí.

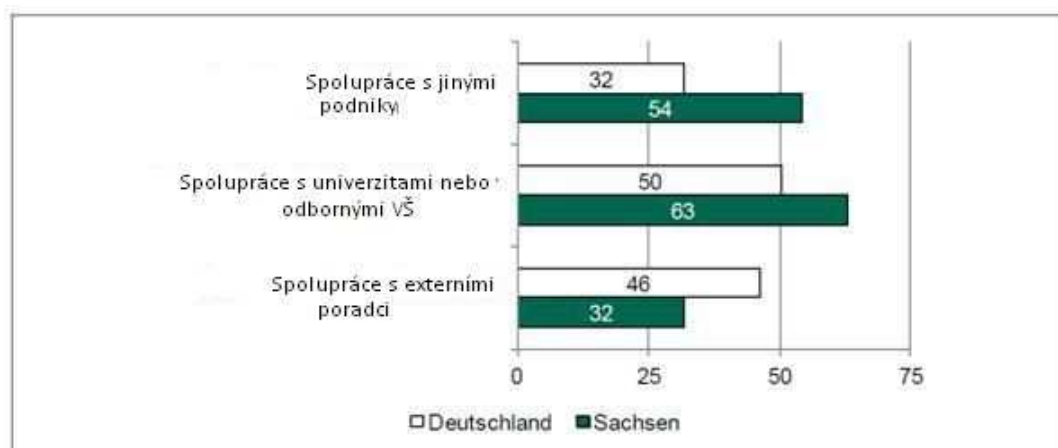
Vláda ze strany cizích národů a restrikce z minulosti vedou k tomu, že existuje velká citlivost týkající se nezávislosti. Obcházení norem a předpisů, nedůvěra vůči všem oficiálním strukturám a také velmi rozšířené předsudky proti zavedení Eura jsou způsobeny právě těmito fenomény minulosti.

8. Faktory relevantní pro problematiku rozhraní – transferu

8.1. Sklon saských podniků ke kooperaci

Kooperace mezi aktéry jsou významné pro fungování (regionálních) inovačních systémů. Firmy, které provozují VaV kontinuálně, mají silný sklon ke kooperaci. Tato není závislá na velikosti firmy.

Podle závěrů technologické zprávy lze ale v Sasku konstatovat menší nadregionální zaměření než v ostatních nových spolkových zemích. V minulosti 60-70% firem provozujících VaV spolupracovalo se saskými aktéry. Nejčastěji jsou jako partneři pro spolupráci uváděny vysoké školy (63%). Také kooperace s jinými podniky je v Sasku více rozvinutá než v Německu celkem. Spolupráce s externími poradci je ale výrazně nižší než v Německu.

Obr. 16: Kooperační partneři MSP provozujících VaV (v %)

V případě 90% podpořených projektů již byl kontakt s kooperačními partnery navázán dříve. V rámci opakovaných, většinou neformálních kontaktů mezi aktéry mohou postupně vzniknout nápady pro spolupráci.⁴⁴

⁴⁴ Evaluierung der sächsischen Technologieförderprogramme im Zeitraum 2007 bis 2013, pwc, leden 2014

8.2. Transfer technologií

V oblasti transferu technologií se jedná o cílený přenos vědeckého a technologického know-how mezi osobami a institucemi s cílem realizovat inovace.

V rámci technologické zprávy (Technologiebericht) k tomu byla realizována anketa mezi saskými firmami. Oproti sklonu ke spolupráci bylo možno zjistit korelaci k velikosti firem. Firmy s více než 249 pracovníky všechny realizují transfer technologií.

Partnery pro transfer byly převážně vysoké školy/odborné vysoké školy, firmy a výzkumné instituce. Většina partnerů v oblasti transferu pochází ze Saska. Jen 19% partnerů pro transfer je ze zahraničí.

Zdroj: EuroNorm GmbH, Befragung sächsischer Akteure zum Technologietransfer.

Obr. 17: Četnost firmami uváděných typů partnerů a jejich lokalit v % (možno uvést více lokalit)⁴⁵

⁴⁵ Technologiebericht Sachsen 2012

Podle funkce v procesu transferu technologií se rozlišují poskytovatelé technologií, příjemci technologií a zprostředkovatelé technologií. Část aktérů přitom vystupuje v několika funkcích. Z v anketě involvovaných obecně prospěšných externích průmyslových výzkumných zařízení funguje cca. polovina nejen jako poskytovatel technologie, ale také jako příjemce technologie nebo zprostředkovatel. Firmy byly z 81% příjemci technologií, 37% výhradně příjemci, 30% příjemci a poskytovateli, 16% jenom poskytovateli technologií. 14% vystupovalo v kombinaci s dalšími funkcemi jako zprostředkovatel technologií a 5% jen jako zprostředkovatelé.⁴⁶

V 92% případů se uskutečnil transfer mezi zařízeními rozdílné úrovně, hlavně od vysokých škol a výzkumných zařízení do firem.

Jen v 5% případů byl navázán kontakt příjemce technologie s poskytovatelem technologie prostřednictvím externího zprostředkovatele technologie. Zvláště nelze zesílenou měrou rozpoznat záměr využívat služby externích zprostředkovatelů technologií. Zhruba 90% firem také uvedlo, že preferují přímý kontakt s poskytovatelem technologie.

Centrálním předpokladem pro spolupráci hospodářské sféry a vědy a při transferu technologií je důvěra mezi zúčastněnými osobami. Tuto důvěru nelze vybudovat jednoduše díky zprostředkovateli.

Závěr:

Regionální burzy spolupráce se hodí pro možné navázání kontaktů mezi příjemci a poskytovateli technologií. Regionální přístup je zárukou, že bariéry komplikující přístup pro malé firmy jsou nízké.

22% aktérů realizujících transfer technologií využilo disponibilní veřejné prostředky (dotace).

Existuje souvislost mezi vlastními VaV aktivitami a aktivitami v oblasti transferu technologií. Jen firmy, které provozují VaV jen dočasně, jen zřídka bývají aktivní v oblasti transferu technologií, na rozdíl od firem s kontinuálním VaV.

Podle jedné aktuální studie o transferu technologií v oblasti Life Sciences v Sasku⁴⁷ je zhruba polovina aktérů se situací v oblasti transferu v Sasku nespokojená.

Zvláště spolupráce s transferovými pracovišti (Transferstelle) údajně není optimální. Zájem o spolupráci s transferovými pracovišti byl ze strany firem ze 76% „spíše nízký“ až žádný. Vědci projevili větší zájem o spolupráci.

Na otázku, kdo byl iniciátorem kontaktů při budování kooperací, odpovědělo 12% vědců a žádná z firem, že iniciátorem bylo transferové pracoviště. Firmy uváděly, že v 68% případů samy iniciovaly navázání kontaktů. Transferová pracoviště uváděla, že byla iniciátory v 35% případů. Je zřejmý jasný rozdíl ve vnímání.

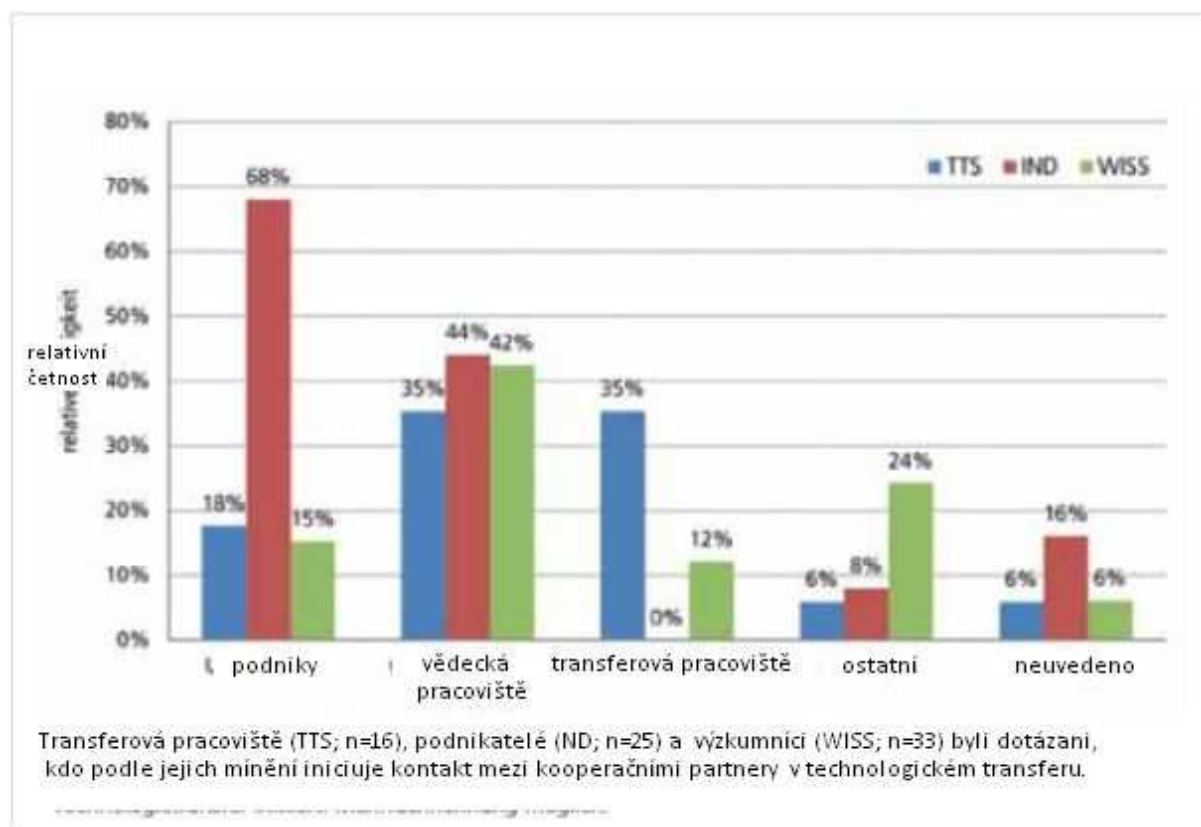
Jak firmy, tak vědečtí pracovníci považují navázání kontaktů a poradenství v oblasti technologií za nejdůležitější činnosti transferových pracovišť. V portfoliu jejich činností na prvním místě ale stojí poradenství v oblasti ochranných práv. Toto ale žádná z firem a jen 7% vědeckých pracovníků považuje za důležitou činnost transferových pracovišť. Poradenství v oblasti technologií je ale jen v 26% transferových pracovišť součástí nabídky služeb. Při tomto chybném poměru mezi nabídkou

⁴⁶ Technologiebericht Sachsen 2012

⁴⁷ Studie „Technologietransfer in den Lebenswissenschaften Sachsen“, biosaxony, představená dne 14. ledna 2014

činností a službami, které jsou očekávány, tedy nízký zájem o spolupráci s transferovými pracovišti ze strany firem není překvapivý.

Firmy i vědeckí pracovníci kritizují obtížnost získání informací prostřednictvím potenciálních transferových partnerů nebo transferových projektů ve vhodné formě.

Obr. 18: Iniciace kontaktů v případech kooperací⁴⁸

Četné lokální aktivity na podporu transferu technologií vyžadují strategickou spolupráci aktérů.

Na základě výsledků studie navrhuje biosaxony řadu navržených opatření za účelem překonání identifikovaných překážek a efektivnějšího uspořádání transferu technologií v Sasku, např. zprostředkování vědomostí o transferu technologií zprostředkováním odpovídajících vědomostí při studiu, propojení zdrojů vytvořením centrálního systému pro transfer technologií, podporou technologických skautů podle modelu Univerzity Lipsko a podpory validačních studií pro firmy.

V říjnu se má v Drážďanech uskutečnit akce na téma transferu technologií pro území celého Saska, bionecton, v rámci které bude Saským vědcům nabídnut prostor pro prezentaci výsledků jejich výzkumu regionálním, národním a mezinárodním firmám.⁴⁹

⁴⁸ Studie „Technologietransfer in den Lebenswissenschaften Sachsen“, biosaxony, představená dne 14. ledna 2014

⁴⁹ Studie „Technologietransfer in den Lebenswissenschaften Sachsen“, biosaxony, představená dne 14. ledna 2014

8.3. Nedostatky inovačního managementu

Průzkumy na téma překážek v oblasti inovací uvádějí nedostatky inovačního managementu jako důležitou veličinu⁵⁰. Při dotazování firem ale většinou tyto nedostatky bývají hodnoceny jako mnohem méně relevantní, než nedostatek finančních prostředků nebo odborných pracovníků.

Inovační management byl také Evropskou komisí uveden jako nedostatek především malých a středních firem. Nový nástroj pro MSP tedy nabízí možnost poradenství a coachingu v inovačním procesu. Jako cíl bývají většinou uvedeny realizace inovací a uvedení na trh.

Dosud je situace většinou taková, že plánování inovačních projektů většinou nezahrnuje celý proces od hledání nápadu až po uvedení na trh. To se týká nejen evropských projektů, ale je to možno pozorovat také u technologických projektů podpořených Saskem nebo v rámci Spolkové republiky Německo.

Státní podpora je většinou podmíněna technologiemi. V rámci podání žádosti jsou většinou systematicky naplánovány jednotlivé kroky procesu až k prototypu. Následující kroky od zkoušení, přípravy výroby a uvedení na trh bývají většinou popsány jen nedostatečně.

Výpovědi ohledně vývoje trhu učiněné na začátku projektu nejsou v průběhu projektu většinou řešeny. Mnoho malých firem chce svůj nápad sdělit pokud možno pozdě. Vzdávají se tedy včasného zapojení zákazníků a komunikace s potenciálními uživateli. Firmy musí zhodnotit riziko odtoku vědomostí a riziko, že vývojové aktivity nebudou přímo reagovat na potřeby trhu.

Jen zřídka bývají do rozpočtu kalkulovány také dostatečné náklady pro vstup na trh, dochází tedy k propadu prostředků v okamžiku přenosu výsledků VaV na produkty uplatnitelné na trhu. Fáze uvedení na trh je z hlediska nákladů srovnatelná s fází vývoje.

Inovační management sám o sobě také nebývá dostatečně kalkulován s ohledem na náklady a kapacity. Zvláště v malých firmách může docházet ke kritickým situacím.

Závěr:

Existuje velký zájem o informace a nabídky podpory v oblasti inovačního managementu. Existující nabídky často nejsou známy nebo po nich není poptávka. Transferová centra by měla zpracovat nabídky střížené na míru firmám, které nebudou zdůrazňovat komplexnost inovačního managementu, ale do popředí budou stavět jednoduchá řešení.

8.4. Dosavadní zaměření saské politiky technologií

Sasko dosud pro institucionální a firemní podporu technologií využívalo především prostředky z Evropských strukturálních fondů. Zhruba třetina z nich byla vynaložena na rozvoj relevantní veřejné výzkumné infrastruktury. Zvláštními příjemci byly dosud instituty Fraunhoferské společnosti (Fraunhofer-Gesellschaft). Prostředky jsou ale poskytovány také partnerům v oblasti výzkumu v rámci spojených VaV projektů. MSP obdržely zhruba třetinu schválených dotací pro spojené VaV projekty.

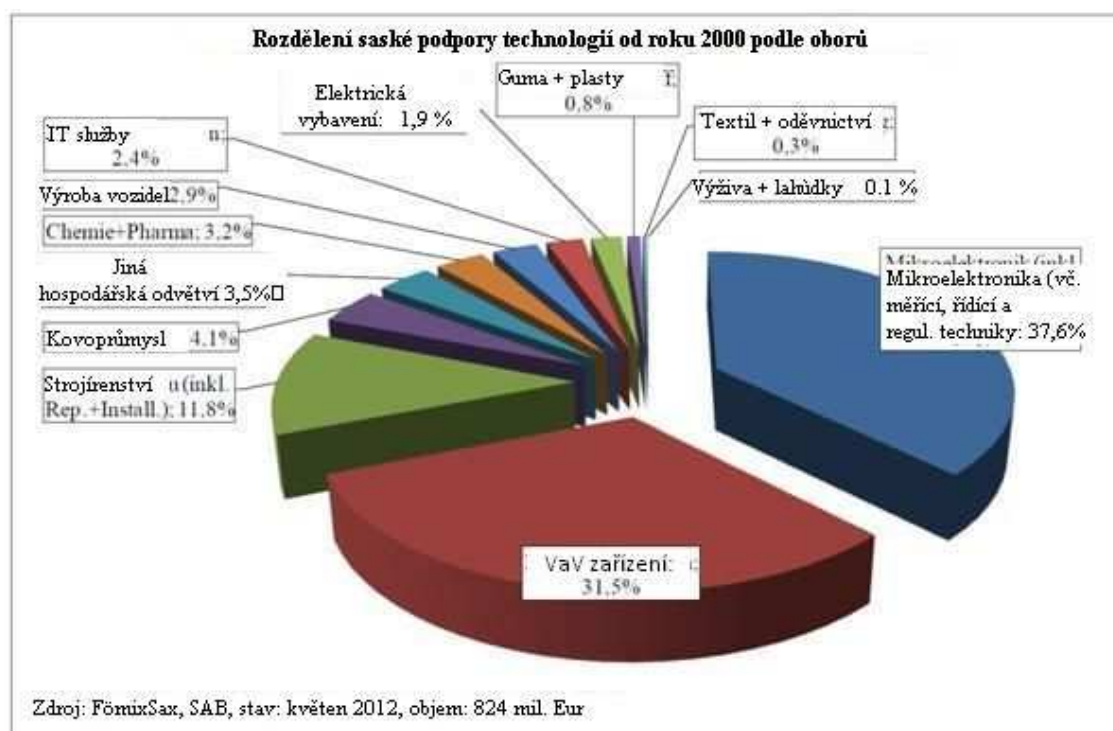
⁵⁰ Průzkum překážek inovací ve firmách, ZEW, prognos, říjen 2013

	Schválené dotace pro spojené VaV projekty 2007-2012	
	Mio. Euro	Podíl
Jiné než MSP	89,5	22 %
Střední firmy	48,6	12 %
Malé firmy	70,2	17 %
Drobné firmy	10,1	2 %
Výzkumná zařízení / univerzity	195,0	47 %
Celkový výsledek	413,3	100 %

Zdroj: Sächsische Aufbaubank (2013); Ber. imreg (2013)

Tab. 5: Rozdělení schválených dotací v rámci saské spojené podpory podle druhu firem

Zásadně jsou podpory přístupné všem druhům technologií, k hodnotícím kritériím patří ale také stupeň inovace v evropském měřítku. To v praxi vedlo k tomu, že projekty v oblasti mikroelektroniky byly podpořeny nadproporcionálně.

Obr. 19: Saská podpora technologií dle oborů⁵¹

Teritoriální rozdělení poskytnutých dotací dává tušit, že výhodou je blízkost k nositeli projektu. V každém případě více než polovina schválených projektů saské spojené dotace směřovala do Drážďan. Důvodem ale je také velký počet VaV aktérů v lokalitě Drážďan.

⁵¹ imreg-Standpunkt Oktober 2012 zur Mittelstandsorientierten Technologieförderung

Okres	Povolené přidavky pro VaV kooperující projekty 2007-2012	
	Mio. EUR	Podíl
Dresden, město	211,1	51 %
Chemnitz, město	53,2	13 %
Leipzig, město	47,7	12 %
Střední Sasko	37,7	9 %
Zwickau	18,4	4 %
Bautzen	16,0	4 %
Meißen	7,8	2 %
Krušnohorský okres	5,9	1 %
Sas. Švýcarsko-Východ. Krušnohoří	5,2	1 %
Leipzig	3,5	< 1 %
Vogtlandkreis	3,0	< 1 %
Görlitz	2,1	< 1 %
Severní Sasko	1,7	< 1 %
<i>Celkem</i>	<i>413,3</i>	<i>100 %</i>

Quelle: Sächsische Aufbaubank (2013); Ber. Imreg (2013)

Tab. 6: Rozdělení schválených dotací v rámci saské spojené podpory podle okresů⁵²

Podle údajů Saské zprávy o technologiích 2012 (Sächsischer Technologiebericht 2012) se objem schválených prostředků ze saských programů pro transfer technologií od dotačního období 1995-2000 k dotačnímu období 2005-2010 v Krušnohorském okrese snížil o 0,7% na 2,2%.

Aktéři z regionu intenzivněji využívají dotační programy spolku. Byli by tedy také méně postiženi nižším vybavením financemi snížením prostředků v rámci EFRE.

8.5. Úloha obecně prospěšných externích průmyslových výzkumných zařízení v Sasku

Studie ukazují, že saská zařízení pro průmyslový výzkum nadprůměrnou měrou spolupracují s firmami v rámci spojených projektů a výzkumu na zakázku, také v oblasti technických služeb. Více než čtvrtina partnerů z řad firem je saských. Převažují mezi nimi MSP. Pozitivní je široké spektrum zaměření technologického saského průmyslu. Viz také kapitola 2.

⁵² Studie "Ökonomische Effekte der gemeinnützigen externe Industrieforschungseinrichtungen in Sachsen", imreg, Mai 2013

	Obecně prospěšný externí průmyslový výzkum	Vysoké školy Univerzity	Spolek/VaV zařízení financovaná spolkovou zemí	Techničtí poskytovatelé služeb	Jiné firmy
Komunikace při spolupráci	1,51	1,90	1,90	1,60	1,97
Akademická kvalifikace spolupracovníků	1,88	1,54	1,34	1,70	1,89
Časová realizace	1,96	2,52	2,48	1,90	2,22
Kontinuita spolupráce	1,70	2,11	2,32	2,15	2,38
Poměr cena/výkon	1,96	2,14	2,82	1,90	2,12
Kvalita výsledků	1,65	1,96	1,93	2,15	2,03
Realizovatelnost výsledků	1,88	2,38	2,21	2,00	1,92
Průměrná známka	1,79	2,08	2,14	1,91	2,07

ungewichtetes Mittel über alle antwortenden Unternehmen ($n^{\max} = 68$)

bester Wert = grün, schlechter Wert = rot

Quelle: Unternehmenserhebung imreg (2013)

Tab. 7: Hodnocení mimouniverzitních výzkumných zařízení firmami⁵³

Firmy, které byly dotazovány v rámci ankety, ukazují celkově pozitivní obrázek spolupráce s jednotlivými typy výzkumných zařízení, přičemž obecně prospěšné instituce pro průmyslový výzkum v přímém porovnání vystupovaly nadprůměrně často v roli partnerů a také byly nadprůměrně pozitivně hodnoceny.

8.6. Schopnost inovací v rámci demografických změn

Věková struktura obyvatel v Německu se v posledních letech významně změnila. Zvyšuje se počet zaměstnanců, kteří opouštějí pracovní život. Firmy stojí před výzvou, aby si zachovaly znalosti, kterými disponuje tento okruh osob. V malých firmách jsou znalosti soustředěny na malý počet osob. To se netýká pouze technologických znalostí, ale také znalostí týkajících se zákazníků, potenciálních kooperačních partnerů a kontaktů s nositeli projektů.

Za účelem zachování schopnosti inovací je ale potřeba se také zesílenou měrou soustředit na otázky celoživotního vzdělávání a spolupráce generací.

⁵³ Studie "Ökonomische Effekte der gemeinnützigen externe Industrieforschungseinrichtungen in Sachsen", imreg, Mai 2013

9. Seznam zkratk

ADT	Bundesverband Deutscher Innovations-, Technologie- und Gründerzentren e.V. Spolkový svaz německých inovačních, technologických a zakladatelských center, zapsaný spolek
AHK	Deutsche Auslandshandelskammern Německé zahraniční obchodní komory
AiF	Arbeitsgemeinschaft industrieller Forschungsvereinigungen "Otto von Guericke" e.V. Společenství průmyslových výzkumných sdružení "Otto von Guericke", zapsaný spolek
BMBF	Bundesministerium für Bildung und Forschung Spolkové ministerstvo pro vzdělávání a výzkum
BMWi	Bundesministerium für Wirtschaft und Energie Spolkové ministerstvo pro hospodářství a energie
CIP	Competitiveness and Innovation Framework Programme Rahmenprogramm für Wettbewerbsfähigkeit und Innovation Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace
CORNET	Collective Research Networking
EEN	Enterprise Europe Network
EFRE	Europäischer Fonds für regionale Entwicklung Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Europäischer Sozialfond Evropský sociální fond
FP7	7th Framework Programme 7. Forschungsrahmenprogramm der EU 7. Rámcový výzkumný program EU
FuE	Forschung und Entwicklung Výzkum a vývoj
gtai	Germany Trade and Invest - Gesellschaft für Außenwirtschaft und Standortmarketing mbH Germany Trade and Invest – Společnost pro zahraniční obchod a lokální marketing s.r.o.
HHL	Handelshochschule Leipzig Vysoká škola obchodní Lipsko

HTWK	Hochschule für Technik, Wirtschaft und Kultur Vysoká škola pro techniku, obchod a kulturu
HWK	Handwerkskammer Řemeslnická komora
IAB	Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung Institut pro výzkum trhu práce a profesí
IFE	Gemeinnützige Industrieforschungseinrichtungen Obecně prospěšná průmyslově výzkumná zařízení
IHK	Industrie- und Handelskammer Průmyslová a obchodní komora
IKT	Informations- und Kommunikationstechnik Informační a komunikační technika
KMU	Kleine und mittlere Unternehmen Malé a střední podniky (MSP)
NEMO	Netzwerkmanagement Ost (Förderprogramm) Síťový management Východ (Dotační program)
PIZ	Patentinformationszentrum Patentové informační centrum
prognos	Prognos AG, Berlin
pwc	PricewaterhouseCoopers
SME	small and medium-sized enterprises Malé a střední podniky (MSP)
SMUL	Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft Saské ministerstvo pro životní prostředí a zemědělství
SMWA	Sächsisches Staatsministerium für Wirtschaft, Arbeit und Verkehr Saské ministerstvo pro hospodářství, práci a dopravu
SMWK	Sächsisches Staatsministerium für Wissenschaft und Kunst Saské ministerstvo pro vědu a umění
SPVA	Sächsische Patentverwertungsagentur Saská agentura pro využití patentů
STFI	Sächsisches Textilforschungsinstitut e.V. Saský výzkumný institut pro textil

SWOT	Stärken-Schwächen-Analyse Analýza silných a slabých stránek (SWOT analýza)
TGZ	Technologie- und Gründerzentren Technologická a zakladatelská centra (podnikatelské inkubátory)
TU	Technische Universität Technická univerzita
VIU	Verband Innovativer Unternehmen e.V. Svaz inovativního podnikání, zapsaný spolek
WfS	Wirtschaftsförderung Sachsen GmbH Podpora hospodářství Sasko
WGL	Wissensgemeinschaft Gottfried Wilhelm Leibniz Vědomostní společenství Gottfried Wilhelm Leibniz
ZEW	Zentrum für Europäische Wirtschaftsforschung GmbH Centrum pro evropský hospodářský výzkum GmbH
ZIK	Zentrum für Innovationskompetenz Centrum pro inovační competence
ZIM	Zentrales Innovationsprogramm Mittelstand Centrální inovační program Střední stav (střední firmy)

10. Seznam podkladů

Podklad	Strana
Präsentation von Dr. Jenz Otto zum Arbeitskreis sächsischer Wirtschaftsförderer vom 13.11.2013 in Bautzen Prezentace Dr. Jenze Otto na pracovní skupině saských zástupců z oblasti podpory hospodářství 13.11.2013, Bautzen	8
Ökonomische Effekte der gemeinnützigen externen Industrieforschungseinrichtungen in Sachsen, Studie im Auftrag des Sächsischen Textilforschungsinstituts, Institut für Mittelstands- und Regionalentwicklung GmbH (imreg), Mai 2013 Ekonomické efekty obecně prospěšných externích průmyslových výzkumných zařízení v Sasku. Studii zadal Saský textilní výzkumný institut, Institut pro střední firmy a regionální vývoj GmbH (imreg), květen 2013	9, 43, 50, 51, 52
Evaluierung der sächsischen Technologieförderprogramme im Zeitraum 2007 bis 2013, studie im Auftrag des SMWK, pwc, Januar 2014 (Endbericht Februar 2014) Vyhodnocení saských technologických podpůrných programů v období 2007 až 2013. Studii zadalo SMWK (Saské ministerstvo pro vědu a umění). Zpracoval pwc (PricewaterhouseCoopers), leden 2014 (Závěrečná zpráva únor 2014)	13, 22, 23, 45
Forschungslandschaft in Sachsen, www.forschung.sachsen.de , Angaben vom 8.1.2014 Výzkum v Sasku, www.forschung.sachsen.de , údaje z 8.1.2014	14
Beispiele für CORNET-Projekte, www.stfi.de , Angaben vom 9. Januar 2014 Příklady pro projekty CORNET, www.stfi.de, údaje z 9.1.2012	16, 17
News auf www.core-consult.de , Dresden 16.10.2013 Aktuality na www.core-consult.de, Dresden 16.10.2013	18, 19
Projektdatenbank www.central2013.eu Projektová databáze	19
Vortrag Carsten Stuhldreher, SMWK, 27. Mai 2013 Přednáška: Carsten Stuhldreher, SMWK, 27.5.2013	20, 21
FÖMISAX Fördermitteldatenbank Sachsen FÖMISAX Dotační databáze Sasko	20
Projektförderung unter dem Dach „Unternehmen Region“, Informationen aus www.foerderinfo.bund.de Projektová podpora v rámci aktivity " Podnik region", Informace na www.foerderinfo.bund.de	23-25
Vortrag Ursula Kotschi, Förderberatung „Forschung und Innovation“ des Bundes vom 8.10.2013 Přednáška: Ursula Kotschi, dotační poradenství "Výzkum a inovace" Spolku z 8.10.2013	25

ZIM Zentrales Innovationsprogramm Mittelstand – Monatsbericht 11-2013 ZIM Centrální Inovační program Střední stav – Měsíční zpráva 11-2013	26
Vortrag Ministerialrat Christoph Zimmer-Conrad am 4.Dezember 2013 in Leipzig Přednáška: Ministerský rada Christoph Zimmer-Conrad, 4.12.2013 v Lipsku	26, 27, 30, 31
Vortrag Dr. Reichert, Information day „SME’s in HORIZON 2020“. Brüssel 25.11.2013 Přednáška: Dr. Reichert, Informační den "MSP v Horizontu 2020" . Brusel 25.11.2013	32
Medieninformation des SMUL vom 26.11.2013 Informace SMUL pro média (Saské ministerstvo pro životní prostředí a zemědělství) z 26.11.2013	34
Diskussionspapier Grenzraumstudie 2012 aus sächsischer Sicht, März 2012 Diskuze studie Příhraniční oblast 2012 z pohledu Saska, březen 2012	35
Positionspapier der Deutsch-Tschechischen Industrie- und Handelskammer, Januar 2013 Souhrnné stanovisko česko-německé obchodní a průmyslové komory, leden 2013	35, 36
Studie der Weltbank „Doing Business 2014“, www.doingbusiness.org Studie Světové banky "Doing Business 2014", www.doingbusiness.org	36
gtai Wirtschaftstrend Tschechische Republik Jahreswechsel 2013/14 gtai - Ekonomický trend České republiky, přelom 2013/14 (gtai - Germany Trade & Invest)	37
gtai- Wirtschaftstrends November 2013 gtai – Ekonomické trendy 2013	37, 38
gtai - Information , 17.10.2013 gtai - Informace, 17.10.2013	39
Wirtschaftsmagazin „Plus“ der DTIHK, August 2013, Seite 10 Ekonomický magazín "Plus" česko-německé obchodní a průmyslové komory, srpen 2013, strana 10	39
IAB-Betriebspanel, Welle 2011 (IAB- Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung) IAB- Podnikový panel, Vlna 2011 (IAB-Institut pro trh práce a profesní výzkum)	40
Untersuchung von Innovationshemmnissen in Unternehmen – insbesondere KMU – bei der Umsetzung von Forschungs- und Entwicklungsergebnissen in vermarktungsfähige Produkte und mögliche Ansatzpunkte zu deren Überwindung, Studie im Auftrag des BMWi, ZEW, prognos, Oktober 2013 Výzkum inovačních překážek v podnikání – zejména MSP – při přeměně výsledků výzkumu a vývoje na tržní produkty a možné přístupy/východiska k jejich překonání. Studii zadal BMWi (Spolkové ministerstvo pro hospodářství a energie), ZEW (Centrum pro evropský hospodářský výzkum GmbH), Prognos (Prognos AG, Berlin), říjen 2013	41, 49

IAB-Projektbericht Projekt-Nr. 1237, Innovationsstandort Sachsen, Nürnberg Oktober 2012 IAB- Zpráva projektu č. 1237, Inovační místo Saskon Norimberk říjen 2012	41, 42
Sylvia Schroll Machl, Verstehen und verstanden werden, Tschechen und Deutsche im Berufsleben, Dezember 2004 Sylvia Schroll Machl, Rozumět a být pochopen, Češi a Němci v pracovním životě, prosinec 2004	44
Technologiebericht Sachsen 2012, Studie im Auftrag des SMWK, Institut für Wirtschaftsforschung Halle, Fraunhofer ISI, EuroNorm GmbH, Dresden März 2013 Technologická zpráva Sasko 2012, Zadavatel SMWK, Zpracovatelé: Institut pro ekonomický výzkum Halle, Fraunhofer ISI, EuroNorm GmbH, Dresden, březen 2013	46, 47
Studie „Technologietransfer in den Lebenswissenschaften Sachsen“, biosaxony, vorgestellt am 14. Januar 2014 Studie " Technologický transfer v životních vědách Saska", biosaxony, prezentovaná 14.1.2014	47, 48
imreg-Standpunkt Oktober 2012 zur Mittelstandsorientierten Technologieförderung imreg – Stanovisko k technologické podpoře orientované na střední firmy	50